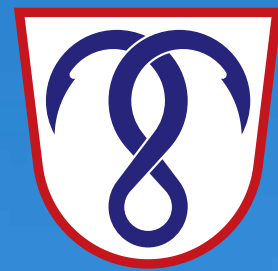

Mengšan

Glasilo Občine Mengeš
november 2023, letnik XXX, številka 10

Novo digitalno stičišče v Mengšu

Dr. Jošt Sodnik – Poplavna varnost v Mengšu

Béla Szomi: Biti dober učitelj je poslanstvo

Evropsko srečanje mladih tudi v Mengšu

Aktivnosti Rdečega križa po poplavah

Vabila sv. Miklavža

Isčete dobro avtosolo?

RAZLIKA SE IMENUJE

1993 **RETOS** GARANCIJA 100% na zadovoljstvo

AKTUALNI TERMINI TEČAJEV

SOLA VOŽNJE

- **TEČAJ ZA VODITELJA ČOLNA**
17.11.2023 ob 16.00 uri
- **TEČAJ CPP kat "A" (motor)**
20.11.2023 ob 16.00 uri
- **TEČAJ PRVA POMOČ**
27.11.2023 ob 16.00 uri
- **TEČAJ CPP kat "BE" (avto prikolica)**
29.11.2023 ob 16.00 uri
- **TEČAJ CPP kat "C" (tovornjak)**
30.11.2023 ob 16.00 uri
- **TEČAJ CPP kat "CE" (tovornjak + prik.)**
07.12.2023 ob 16.00 uri
- **TEČAJ CPP kat "B" (avto)**
11.12.2023 ob 16.00 uri
- **IZPIT ZA TRAKTOR**
zbiramo prijave
- **TEČAJ VARNE VOŽNJE (izbris točk)**
zbiramo prijave
- **TEČAJ VARNE VOŽNJE (mladi vozniki)**
zbiramo prijave
- **TEČAJ za viličar, TGM, Varstvo pri delu**
zbiramo prijave

NOVO! SEDAJ TUDI ONLINE

040-758-000 Jasna

Občina MENGEŠ

VABILO

Sklicujem zbor krajanov Loke pri Mengšu,
ki bo v sredo, 22. novembra 2023 ob 18. uri
v Gasilskem domu Loka pri Mengšu.

Bogo Ropotar, Župan Občine Mengeš

Vljudno vabljeni

**SVETOVANJE, IZMERA, DOBAVA,
MONTAŽA Z GARANCIJO**

15 LET
montaža posavec

Kakovosti dajemo prednost.

T: +386 31 470 724

www.montaza-posavec.si | Montaža Posavec f

<https://aia-mcmenges.si/>

PROSTOVOLJNO DELO

Kje?

AIA-Mladinski center Mengeš

Kda?

Prostovoljci, stari od 15. let naprej

Kaj?

- izvajanje delavnic in predavanj za mlade
- učna pomoč
- vodenje preventivne dejavnosti
- svetovanje mladim
- prostovoljno delo tvoja ideja

Kontakt.

T: 070 732 070

E: info@aia-mcmenges.si

W: <https://aia-mcmenges.si>

SMUČARSKI SEJEM

2. DECEMBER 2023 OD 9.00-19.00

**MLADINSKI CENTER MENGEŠ
SLOVENSKA CESTA 28**

VSTOPNINE NI!

KAZALO

Uvodnik	3
Občina	4
Osrednji intervju	14
Mengeški utrip	18
Loka pri Mengšu	26
Topole	28
Kultura	30
Zanimivi Mengšani	32
Zanimivo	35
Šport	37
Pisma bralcev	41
Zahvale	42
Nagradna križanka	43

Mengeš, mesto perspektivnih mladih

V duhu Svetovnega dneva otroka, ki bo 20. novembra, bi rada izpostavi-la pravice naših otrok in mladih. Otroci so samostojne osebnosti, hkrati pa potrebujejo posebno skrb in zaščito. Mladi so pomembni soustvarjalci sedanjosti in s tem tudi prihodnosti, če jim le prisluhne in jim damo dovolj možnost. AIA – Mladinski center Mengeš je ena od pomembnih točk v Mengšu, ki s številnimi dejavnostmi in dogodki poskuša ojačati njihov glas in jim dati možnost, da aktivno in avtonomno sodelujejo na različnih področjih. Tudi sama sodelujem s centrom že od samega začetka leta 2009.

Kot diplomirana trenerka plesa in absolventka magisterija iz predšolske vzgoje se še kako zavedam, kako pomembno je otroke spodbujati k aktivni participaciji in izražanju ustvarjalnosti. Prav tako sem spoznala, kako veliko nam mladi lahko dajo, če jih preprosto poslušamo. Zato poskušamo z vsakodnevnim delovanjem na svojih plesnih vajah mladim ponuditi možnost lastnega izražanja in razumevanja sebe preko giba. Hkrati jim pomagamo krepiti tisto pravo, zdravo samozavest ter jih naučiti pomena skupnosti, medsebojnega sodelovanja in solidarnosti. Mladi so tako soustvarjalci naših plesov, videospotov in zaključnih predstav, ki so tako vedno čarobne, zabavne in polne igrivosti. Izredno ponosna sem na številne mlade, ki jih spremljam že od njihovih predšolskih let. Močno verjamem, da bodo še veliko doprinesli tako našemu Mengšu kot Sloveniji. Mengeš tako vidim kot mesto perspektivnih mladih in se že veselim, kaj vse bodo ustvarili v prihodnosti. Ob zaključku bi izpostavila tisto, na kar me vsakodnevno opominjajo otroci. Pomembno je ohraniti radovednost, pogum in optimističen pogled na svet, na kar odrasli pogosto pozabimo. Kljub težkim situacijam in preprekam, ki nam jih prinese življenje, se lahko spomnimo, da sta ta radost in moč v prav vsakem od nas. Zato nikoli ne smemo obupati, saj lahko vedno stopimo skupaj in ustvarimo še boljšo prihodnost.

Sanja Tomšič

SODELUJTE V MENGŠANU

Priporočila za nenaročene prispevke o dogajanju v občini Mengeš: članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in dopisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Treba jih je oddati v formatih .doc brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna k vsakemu članku) pošiljajte kot samostojne datoteke v formatu .jpg, in velikosti vsaj 1 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.500 znakov s presledki, v vsakem primeru pa je priporočljiv dogovor z urednikom. Zadnji rok oddaje za naslednjo številko je zadnji dan v mesecu. Prispevek, oddan po tem roku, ne bo objavljen v tekoči številki. Hvala za vaš trud!

Prispevke in oglase oddajte najkasneje do 30. novembra 2023

MENGŠAN

JAVNO GLASILO OBČINE MENGŠEŠ

Izdajatelj: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, www.menges.si.

Odgovorna urednica: Urška Vahtar, 031 880 824, e-pošta: mengsan@menges.si • Uredniški odbor: Branko Lipar, Frančiška Hunjet, Milica Tomšič • Uredniški svet: Rok Burja, Aleš Janežič, Franc Hribar, Mojca Likar, Sandi Jaklič, Milan Kralj • Lektoriranje: Karin Geršak, Oranžna nit, Jaka Geltar s. p. • Grafični prelom: Handi Behrič, Artline d. o. o. • Tisk: Schwarz d. o. o. • Distribucija: Pošta Slovenije d. o. o. • Oglasi in zahvale: Občina Mengeš, telefon: 01 7247 106, e-pošta: irena.kosec@menges.si • Naklada 3.300 izvodov • Revija izide enajstkrat na leto, je brezplačna in jo dobijo praviloma vsak drugi petek v mesecu vsa gospodinjstva v občini Mengeš. Vpisana je v razvid medijev MK pod zaporedno številko 357 • Spletna izdaja Mengšana ISSN 2536-3999 • Fotografija na naslovnici, zadnji strani: Urška Vahtar. Naslednja številka Mengšana izide 15. decembra 2023.

Žalni slovesnosti v Loki pri Mengšu in na Zalokah v Mengšu

V torek, 31. oktobra, ko v Sloveniji obeležujemo dan reformacije, sta v Mengšu potekali že tradicionalni žalni slovesnosti, s katerima se ob dnevu spomina na mrtve s svečanostjo poklonimo vsem, ki so umrli v vojni ali zaradi vojne.

Prva žalna slovesnost se je v svečanem duhu odvila v Loki pri Mengšu, pri spomeniku padlim borcem NOB, druga pa je potekala uro pozneje, ob spomeniku talcem na Zalokah. Žrtvam vojn in vojnega nasilja so se z glasbenim vložkom poklonili člani Mengeške godbe in člani Moškega komornega zbora Mengeški zvon, kot slavnostna govornica pa je ceno, ki so jo padli plačali s krvjo, izpostavila Frančiška Hunjet. Ob obo spomenika sta se položila tudi venca, za kar je poskrbelo Združenje borcev za vrednote NOB Mengeš.

Kulturni program obeh slovesnosti je pripravila Zveza kulturnih društev Občine Mengeš. Po zaključenem uradnem delu so se nastopajoči na žalnih sejah udeležili pogostitve v gasilskem domu, ki jo je pripravilo Prostovoljno gasilsko društvo Mengeš. Občina Mengeš in Zveza kulturnih društev Občine Mengeš se vsem prisotnim najlepše zahvaljujeta za udeležbo, vsem nastopajočim pa za sodelovanje na žalnih slovesnostih.

Besedilo in foto: **Barbara Kopač za Občinsko upravo**

Polaganje venca ob spomenik talcem

Mengeška godba

Položen venec ob spomeniku padlim borcem NOB

Govor slavnostne govornice Frančiške Hunjet na komemoracijah 31. oktobra 2023

Spomin na vse žrtve vojne, nam vsem v opomin

Danes smo se zbrali tu, da se poklonimo vsem padlim borcem, ki so za svobodo in za to, da smemo danes govoriti slovensko, biti na svojem gospodar in živeti tako, kot želimo sami, darovali tisto najdragocenejše, kar so imeli, svoje življenje. Brez njihovega poguma bi bili Slovenke in Slovenci

Slavnostna govornica obeh žalnih slovesnosti
Franciška Hunjet

danes morda le narod, o katerem bi brali v zgodovinskih člankih. Vsa pričevanja, ki označujejo tisti čas, in pesmi, ki so napisane, so le obliž na rano tistim, ki so izgubili svoje najdražje.

Srečanja ob spomenikih so namenjena, da nas spominjajo in opominjajo na to, kar se ne sme nikoli več ponoviti.

Mir, ki ga danes uživamo, je bil plačan s krvjo in smrtjo številnih nedolžnih ljudi, katerih »napaka« je bila le, da so ljubili svojo domovino. Četudi se v Evropi zaklinjamo »nikoli več vojne«, smo pozabili na tisto temeljno vrednoto, na človečnost, tudi morda na povsem nepoznanega človeka, ki v nekem trenutku potrebuje našo pomoč. To, da sta človečnost in človeškost bistvo tudi v boju, so vedeli tudi naši partizani in partizanke, ki so odšli v gozdove, da obranijo svojo domovino. In borili so se za prav tak svet, za svet, kjer bo človek središče vsega. Branili so svoje domove, branili svoj narod. Tako, kot so ga vsaka na svoj način že generacije pred njimi in kot ga bodo, v to trdno verjamem, tudi vse naslednje.

Prešeren ni bil le naš največji pesnik. Njegove preroške besede bodo še stoletja edina in prava resnica vsakega Slovenca:

*Edinost, sreča, sprava
K nam naj nazaj se vrnejo.
Otrok, kar ima Slava,
Vsi naj si v roke sežejo.
De oblast in z njo čast,
Ko pred, spet naša boste last!*

Človeštvo nima dovolj solza, da bi z njimi spralo vse gorje vojne. Vse žrtve pa živijo naprej v naših spominih in nam tako pomagajo živeti. Z nami so, dajejo nam pogum, da se spopadamo z novimi izzivi, ki jih pred nas postavlja življenje. Župančič je napisal:

*Bodočnost je vera,
Kdor zanjo umira,
Se dvigne v življenje,
Ko pade v smrt.*

Slava jim!

Častni občan Matej Blejec je praznoval 90 let

V soboto, 21. oktobra, je Matej Blejec, častni občan in spoštovani prebivalec Mengša, praznoval svoj 90. rojstni dan. Ob tej pomembni priložnosti ga je obiskal in mu izrekel iskrene čestitke tudi župan Bogo Ropotar.

Gospod Matej Blejec je svoje življenje posvetil čebelarstvu. Bil je ključna osebnost pri ustanovitvi Čebelarškega društva Mengeš, ki ga je tudi vodil kot prvi predsednik. Pod njegovim vodstvom se je društvo razvijalo in rastlo, s strokovnimi nasveti pa je pripomoglo k uspešnemu čebelarjenju v regiji. Njegova predanost družbenemu delovanju, spodbujanju prostovoljnega dela in povezovanju društev z lokalno skupnostjo je pustila trajen pečat v naših čudovitih krajih.

Gospod Blejec, ob tem posebnem jubileju vam iskreno čestitamo ter vam želimo zdravja in obilo sreče!

Besedilo in foto: **Barbara Kopač za Občinsko upravo**

»Matej Blejec, častni občan Občine Mengeš, je praznoval 90 let. Ob častitljivem jubileju mu je čestitke izrekel tudi Bogo Ropotar, župan Občine Mengeš.«

Prvi program Radia Slovenija, občina Mengeš in ZKD občine Mengeš vabijo na

Četrtekov večer domačih pesmi in napevov - 70 let

Alpski kvintet

Ansambel Braneta Klavžarja

Andrej Toplišek septet

Kvintet bratov Smrtnik

Ano ur'co al'pej dvej

Robert Smolnikar trio in Mojca Bitenc

Mladinska folklorna skupina Mengeš

četrtek, 23. novembra, ob 20. uri
dvorana Kulturnega doma Mengeš
z neposrednim prenosom na Prvem programu Radia Slovenija

Namesto vstopnine se zbirajo prostovoljni prispevki za prizadete v letošnjih poplavah.
Brezplačne vstopnice lahko prevzamete od 17. novembra dalje
v Melodiji Mengeš od 9. do 19. ure, občini Mengeš (v času uradnih ur)
in eno uro pred oddajo na blagajni v Kulturnem domu Mengeš.

Četrtekov večer praznuje 70 let

Pozor, vsi ljubitelji narodno-zabavne glasbe in oddaje Četrtekov večer.

Vabljeni, da proslavite neprecenljivo glasbeno dediščino najstarejše glasbene oddaje na Radiu Slovenija, ki letos praznuje svojo 70. obletnico. Častitljivi jubilej bo obeležen v okviru slavnostne oddaje, ki bo potekala 23. novembra 2023, ob 20.00, v Kulturnem domu Mengeš, z neposrednim prenosom v program Radia Slovenija. Nastopili bodo številni glasbeniki, ki so zaznamovali zgodovino oddaje. Med nastopajočimi bodo Alpski kvintet, Ansambel Ana ur'co al' pej dvej, Ansambel

Braneta Klavžarja, Robert Smolnikar Trio, Bratje Smrtnik in Andrej Toplišek Septet.

Vstopnine ni. V okviru dogodka se bodo zbirali prostovoljni prispevki, ki bodo namenjeni za prizadete v letošnjih poplavah. Četrtekov večer že sedem desetletij ohranja bogato narodno-zabavno dediščino in predstavlja glasbo manjših vokalnih zasedb. Odlikujejo jo izjemni posnetki iz radijskega arhiva, predstavitve najnovejših dosežkov na področju narodno-zabavne glasbe, portreti najpomembnejših ustvarjalcev in gostovanje najkakovostnejših izvajalcev v živo. Oddajo pripravljata napovedovalka Lucija Grm in glasbeni urednik Tomaž Guček. Vsak četrtek ob 20. uri vas popeljeta v svet narodno-zabavne glasbe na Radiu Slovenija.

Vabljeni, da se pridružite edinstveni oddaji Četrtekov večer in ste del nepozabnega večera, polnega narodno-zabavne glasbe, zabave in spominov!

Besedilo: **Občinska uprava** • Foto: **RTV Slovenija**

Vabilo na srečanje starejših občanov

V predverju Kulturnega doma Mengeš bo 2. decembra, ob 12. uri, potekalo srečanje starejših občanov. Prisrčno vabljeni vsi, starejši od 75 let, da v družbi vrstnikov preživite ta dan in ustvarite nove spomine.

Prosimo za prijave do srede, 29. novembra 2023, na tajništvu Kulturnega doma Mengeš ali na telefonski številki 01/724-7100.

Besedilo: **Občinska uprava**

S sprejemom novih cen tudi v prihodnje zagotovljene kakovostne in zanesljive komunalne storitve

Občinski svet Občine Mengeš je na 6. redni seji potrdil nove cene komunalnih storitev, ki pričnejo veljati s 1. 11. 2023 in bodo prvič obračunane na položnicah, ki jih bodo uporabniki prejeli v začetku decembra.

Razlog za spremembo cen so višje cene energentov, materiala, storitev in višji stroški dela

Zaradi visokega dviga cen vodovodnega materiala, gradbenih in drugih storitev, cen energentov pa tudi minimalne plače je bil dvig cen komunalnih storitev za zagotavljanje nadaljnjega nemotenega izvajanja javnih služb in normalnega poslovanja Javnega komunalnega podjetja Prodrik neizogiben. Cene vodarine in storitev odvajanja komunalne odpadne vode so se v občini Mengeš nazadnje spremenile leta 2013. Z ukrepi racionalizacije poslovanja je Javnemu komunalnemu podjetju Prodrik v vseh teh letih kljub nenehni rasti stroškov uspelo ohraniti ceno in hkrati zagotavljati zanesljivost vodovodnega in kanalizacijskega sistema, kar se je še posebej izkazalo ob izrednih vremenskih razmerah, na primer ob lanski suši, še bolj pa ob letošnjih katastrofalnih poplavah, ko je bila občanom ves čas zagotovljena nemotena vodooskrba.

Vedno višji stroški dela, materiala in storitev, ki vplivajo na poslovanje podjetja, so privedli do razmer, ko je bilo zvišanje cen komunalnih storitev nujno za ohranjanje enakega nivoja kakovosti in zagotavljanje nadaljnjega nemotenega izvajanja storitev oskrbe s pitno vodo, odvajanja odpadne vode in ravnanja z odpadki.

Za povprečno gospodinjstvo bo mesečna položnica višja za okoli 4,5 evra

Znesek računa za komunalne storitve je odvisen od porabe vode in velikosti zabojnikov za odpadke, ki so v uporabi na odjemnem mestu. Za povprečno gospodinjstvo pa bo mesečna položnica z uveljavitvijo novih cen višja za okoli 4,5 evra.

Besedilo: **Javno komunalno podjetje Prodrik**

Sanacija učilnic na OŠ Mengeš v teku

Avgustovske poplave so pustile posledice tudi na Osnovni šoli Mengeš. Vsi prostori v kletni etaži šole so bili poplavljeni, kar je dodatno povečalo prostorsko stisko, s katero so se na šoli spopadali že prej. Kljub temu so se zaposleni z velikim zanosom lotili nujnih ukrepov za čimprejšnjo ponovno vzpostavitev učnih prostorov.

Izsuševanje prostorov, čiščenje, sušenje in odstranjevanje poškodovanega pohištva in opreme je trajalo skoraj dva meseca. Ključna dela, ki so bila izvedena, so bila v prvi vrsti usmerjena v ponovno vzpostavitev učnih prostorov, da bi omogočili nemoteno izvajanje pouka v jesenskem deževnem obdobju. Z večjimi skupinami učencev so izvajali aktivnosti na prostem do ponovne zagotovitve minimalnih ustreznih prostorov za vse šolarje. Sanacijska dela so zajemala različne naloge, od dezinfekcije prostorov do obnove talnih oblog, stavbnega pohištva in infrastrukturnih elementov. V nadaljnjih korakih bo sledila obnova učilnic, Športne dvorane Mengeš in drugih prostorov, ki so bili v poplavah bolj poškodovani. Občina že izvaja vse potrebne aktivnosti dobave in vgradnje športnega poda do meseca decembra, kar bo omogočalo ponovno izvajanje športnega pouka. Poplave so sicer upočasnile izvedbo gradbenih projektov za širitve šolskih prostorov, ki so se začeli že v letu 2022. Kljub temu je pričetek izgradnje novega prizidka predviden še v letu 2023. Cilj je vzpostaviti kuhinjo in jedilnico, zagotoviti dodatne učilnice, kabinete in knjižnico v veznem hodniku ter preurediti del šole.

Besedilo: **Občinska uprava**

Novi zobozdravstveni in pediatrični programi v ZD Domžale

Na območju Občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin število prebivalcev narašča, zato za zagotavljanje dostopnosti do storitev zdravstvenega varstva Zdravstveni dom (ZD) Domžale pridobiva nove programe. Z letošnjim letom so v ZD Domžale pridobili dva programa odraslega in en program otroškega zobozdravstva, na pediatričnem področju pa so vzpostavili en nov program pediatrije v Domžalah in zaposlili dodatno pediatrijnjo v Zdravstveni postaji Lukovica.

Novi programi so na voljo tudi občankam in občanom Mengeša. Za vpis k prostim zobozdravnikom pokličite na enotno telefonsko številko in se dogovorite za prvi pregled. Ob prvem pregledu podpišite izjavo o izbiri osebnega zobozdravnika. Za vpis otrok k pediatrom se osebno oglasite v ambulanti v ordinacijskem času, kjer za opredelitev pri pediatrijni podpišete pristopno izjavo.

Poleg novih programov je ZD Domžale za lažjo dostopnost do izbranega osebnega družinskega zdravnika vzpostavil sprejemni klicni center. Tu medicinske sestre sprejemajo vse klice, namenjene posameznim ambulantam, zabeležijo potrebe pacienta in nudijo osnovne informacije, po potrebi pa klic prevežejo v ambulanto k medicinski sestri ali v nujnih primerih k zdravniku.avo in z njim sodelujemo pri vseh trenutnih aktivnostih.

Besedilo: **Občinska uprava** • Foto: **Zdravstveni dom Domžale**

Zdravstveni dom Domžale

Vpis k prostim zobozdravnikom in naročanje na zobozdravstvene storitve

Neposredni pooblaščenec za vse ortodontske in zobozdravstvene storitve: **preko enotne številke 101 72 45 188**

- od ponedeljka do četrtka od 09.00 do 16.00
- petek od 7.00 do 12.30 ure

Izven navedenega časa naročanja je na primer zabeležiti in odgovoriti terminu v zdravjem trenutnega vzpostavitelja (število):

- 01 2245 253 od ponedeljka do četrtka od 8.00 ter od 16.00 do 20.00
- petek od 12.30 do 20.00

Klicni center sprejema klice, se lahko naroči preko spletnih strani ali pošta:

- narocanje@zdravstveni-domzale.si
- 040 245 253
- 040 245 253
- Odrasla zobozdravništvo
- 040 245 253
- Otroško in mladinsko zobozdravništvo

Vsi klici so brezplačni v sistemu, zato vas v primeru zasedene linije ali zgrnjenega klica vedno pokličemo nazaj.

»Zdravstveni dom Domžale omogoča vpis k prostim zobozdravnikom.«

Zdravstveni dom Domžale

Vpis k prostim pediatrom

dr. Mateja Jeranko		dr. Petra Cesar		dr. Mila Kostelc (ZP Lukovica)	
Telefonska številka	01 22 45 000	Telefonska številka	01 72 45 838	Telefonska številka	01 72 45 860
Ponedeljek	18.30 - 20.00	Ponedeljek	7.00 - 13.30	Ponedeljek	/
Torek	7.00 - 13.30	Torek	09.30 - 20.00	Torek	/
Četrtek	18.30 - 20.00	Četrtek	7.00 - 13.30	Četrtek	13.30 - 19.30
Četrtek	7.00 - 13.30	Četrtek	09.30 - 20.00	Četrtek	/
Petek	7.00 - 13.30	Petek	7.00 - 13.30	Petek	7.00 - 14.00

Vsi klici so brezplačni v sistemu, zato vas v primeru zasedene linije ali zgrnjenega klica vedno pokličemo nazaj.

»Za vpis otrok k pediatrom se je treba osebno oglašiti v izbrani ambulanti v ordinacijskem času.«

Na podlagi 37. člena Statuta Zveze kulturnih društev Občine Mengeš (ZKDOM) in na podlagi sklepa Izvršnega odbora ZKDOM objavljamo

JAVNI RAZPIS

za zbiranje predlogov za podelitev priznanj na področju ljubiteljske kulture v letu 2023

1. Predlagatelji po tem razpisu so lahko kulturna društva, ki delujejo v občini Mengeš, za svoje člane ali sekcije, in posamezniki, ki lahko predlagajo enega ali več občanov občine Mengeš, ki delujejo na kulturnem področju občine.

2. IO ZKDOM bo zbiral predloge za:

- ZLATO priznanje za izjemne dosežke na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti – nad 25 let dela na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti ali za življenjsko delo (podeljeno bo eno priznanje);
- SREBRNO priznanje za izjemne dosežke na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti – od 10 do 25 let dela na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti (podeljeno bo eno priznanje);
- BRONASTO priznanje za 10-letno uspešno delo na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti (podeljeno bo eno priznanje).

3. Priznanje ZKDOM lahko prejmejo posamezniki ali skupine, predvsem za izjemne dosežke ustvarjalnega in poudarjalnega dela na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Priznanje je lahko podeljeno tudi za izjemne dosežke pri organizacijskem delu, pri razvijanju novih oblik in vsebin delovanja, pri delu na področju kulturne vzgoje in izobraževanja, pri raziskovalnem delu, pri organiziranju strokovno svetovalnega in mentorskega dela, pri razvijanju kulturnega sodelovanja s Slovenci v zamejstvu in po svetu, pri publicističnem delu in pri ohranjanju nacionalne kulturne dediščine.

4. Predlog za podelitev priznanj mora vsebovati naslednje:

- podatke o predlagatelju;
- podatke o kandidatu;
- utemeljitev.

5. Priznanja bodo podeljena na slavnostni akademiji v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Vloge za podelitev priznanj je treba nasloviti na ZKDOM do 15. januarja 2024, do 12. ure, in sicer na elektronski naslov: bostjan.svete@siol.net.

IO ZKDOM

Predsednik: Boštjan Svete

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV OBČINE MENGEŠ.

»Bogo Ropotar, župan Občine Mengeš, v družbi treh finalistov izbora Tovarna leta 2023 – podjetij Trimo, Roletarstvo Medle in ROTO – Pavlinjek.«

Mengeš gostil zaključno prireditev Tovarna leta 2023

V Kulturnem domu Mengeš se je 18. oktobra odvil zaključek projekta Tovarna leta 2023, slovesna prireditev v organizaciji časnika Finance in podelitev prestižnega naziva Tovarna leta najboljšemu slovenskemu proizvodnemu podjetju.

Letošnji dobitnik naziva je ROTO – Pavlinjek, mednarodno podjetje za proizvodnjo izdelkov iz plastičnih mas s sedežem v Murski Soboti. Proizvajajo več kot 4.000 različnih izdelkov za kmetijstvo, vrt, šport in ekologijo kot tudi številne vgradne dele za različne industrije, kot so avtomobilska, navtična in mnoge druge.

Prireditev je potekala v Občini Mengeš, saj je dogodek gostila družba Novartis, dobitnica naziva Tovarna leta 2022 za obrat Biološke učinkovine Mengeš. Ugleden naziv potrjuje, da je Mengeš mesto tako obrtniških dejavnosti kot tudi inovativnih globalnih podjetij.

Namen Tovarne leta je podpirati razvoj slovenskih industrijskih podjetij in izpostavljati najboljše prakse, graditi skupnost in slaviti zaposlene za njihov trud in prispevek k blaginji Slovenije. Zato se na tem dogodku proslavlja podjetja, ki so usmerjena v prihodnost, so odprta za nove napredne tehnologije in zavezana trajnostnemu razvoju, hkrati pa skrbijo za svoje zaposlene in so okoljsko odgovorna.

Besedilo: **Občinska uprava** • Foto: **Finance**

»Tina Štrukelj, podžupanja Občine Mengeš, v pogovoru z zmagovalcem letošnjega izbora Tovarne leta.«

»Vremenske razmere in frekvenca pojavljanja ekstremnih dogodkov se spreminjajo, temu bo treba prilagoditi naše posege.«

Poplavna varnost v Mengšu

Dr. Jošt Sodnik, priznan strokovnjak s področja urejanja hudournikov, povirij in vodotokov

Urejanje voda in vodotokov je v Republiki Sloveniji v pristojnosti Direkcije za vode, ki je organ v sestavi Ministrstva za naravne vire in prostor. Občina Mengeš kljub temu proaktivno in strokovno, v okviru svojih pristojnosti, pristopa h krepitvi poplavne varnosti občine. V pripravi je strokovna študija, ki bo predstavljala osnovo oz. podlago za oblikovanje nadaljnjih ukrepov za zmanjševanje poplavne ogroženosti občine Mengeš. Strokovno študijo bo izdelalo podjetje TEMPOS, okoljsko gradbeništvo, katerega lastnik in direktor je dr. Jošt Sodnik, univ. dipl. inž. grad., priznan strokovnjak s področja urejanja hudournikov, povirij in vodotokov. Z njim smo se za tokratnega Mengšana pogovarjali o poplavni varnosti ter vplivu spremenjenih vremenskih razmer na okolje in življenje.

Letošnje katastrofalne poplave, ko so pretoki marsikje presegali 100-letno povratno dobo, so zaznamovale tudi občino

Mengeš. Dr. Sodnik, ste priznan strokovnjak s področja urejanja hudournikov, povirij in vodotokov. Kako skozi svoje strokovne oči komentirate posledice avgustovskih neurij?

Ko govorimo o poplavnem dogodku avgusta letos, se moramo zavedati, da je šlo za res ekstremen dogodek, katerega posledice so katastrofalne in bodo še dolgo zaznamovale prizadeta območja. Poškodovana je gospodarska javna infrastruktura, vodna infrastruktura, ceste in zasebna lastnina.

Po drugi strani se moramo zavedati, da je stroka vedela, da do takih dogodkov lahko pride. Verjetno pa smo vsi po tihem upali, da ne bo. Dogodki s tako ali podobno intenziteto so upoštevani v strokovnih podlagah (500-letne vode), niso pa ureditve in ukrepi za zmanjševanje poplavne nevarnosti načrtovani na take dogodke. Podobno je na področju potresov. Vsi vemo, da je del Slovenije ogrožen zaradi potresov, predvsem starejši, večetažni objekti v Ljubljani, ampak upamo, da se tak potres še nekaj časa ne bo zgodil.

Vemo, kje so težave in kje so rešitve, ni pa nekega resnega interesa za reševanje oz. za reševanje ni zagotovljenih finančnih sredstev. Podobno je tudi pri ostalih naravnih nesrečah. Nima mo dolgoročne strategije za zmanjševanje ogroženosti, ki pa jo z nepremišljenimi posegi in umeščanjem v prostor samo dodatno povečujemo. Kot zaključek bi rekel, da upam, da smo se iz te katastrofe avgusta letos, ki po mojem mnenju samo po nekem srečnem naključju ni terjala več življenj, kaj naučili in da bomo v bodoče k reševanju te problematike pristopali bolj sistematično in dolgoročno.

V okviru letošnjih poplav je v pogovorih krožilo veliko strokovnih izrazov, med drugim tudi izraz »poplavne mape«. Nam lahko na kratko pojasnite, kaj so poplavne mape, kdo jih mora imeti izdelane, kaj pomenijo?

Govora je o t. i. poplavnih kartah oz. pravilno rečeno kartah poplavne nevarnosti. Namen kart nevarnosti je prikaz nevarnosti, ki lahko nastane v prostoru zaradi pojava poplav. Leta 2007 je bil sprejet pravilnik, ki predpisuje metodologijo za izdelavo teh podlag. Na podlagi kart poplavne nevarnosti se potem odloča glede posegov v prostor. Karte Direkcija za vode zahteva v postopku izdaje vodnega soglasja za vsak poseg na potencialno poplavno ogroženo območje. Tako od zasebnih investitorjev kot tudi za večje državne projekte, kot so ceste, železnice itd. Izdelajo jih lahko pooblaščen inženirji gradbene stroke, specialisti za hidrotehniko oz. vodarstvo.

Lokalne skupnosti (občine) jih običajno izdelajo za potrebe sprejemanja OPN, ni pa to bilo obvezno, če ni bilo predvidenih posegov na potencialno poplavno ogroženih območjih. Prvotni plan je sicer bil, da bi karte poplavne nevarnosti za vsa potencialno ogrožena območja zagotovila država, ampak ta ideja ni nikoli zaživela. Razlog je verjetno konstantno pomanjkanje sredstev na področju vodarstva in dejstvo, da se morajo te karte z vsakim posegom v prostor, ki ima vpliv na poplavne razmere, novelirati. Običajno se delajo za obstoječe in predvideno stanje, tako za manjše kot večje posege. Na koncu je izdelava kart poplavne nevarnosti ostala na plečih pobudnika posega v prostor oz. investitorja.

Očitno je, da se vremenske razmere spreminjajo, s tem pa tudi njihov vpliv na okolje in življenje ljudi. Kaj te spremenjene razmere pomenijo za urejanje vodotokov?

V zadnjem obdobju je pogostost ekstremnih vremenskih pojavov res večja, ampak ne smemo pozabiti, da so se tudi v preteklosti pojavljale ekstremne poplave. Naš problem je, da smo te dogodke zanemarjali oz. predvsem zanemarjali vodotoke in hudournike vsaj zadnjih 30 let. Stroka je bila finančno

podhranjena, zadeve so se delale po principu gašenja požarov. Sanacija na sanacijo, zelo malo preventive, čeprav je jasno, da se vsak vloženi evro v preventivo ob poplavah vrne večkratno v obliki manjše škode. In ravno to nas sedaj tepe po glavi, ker nimamo postavljenih strategij za zmanjševanje poplavne ogroženosti na ravni povodij.

Za primer, zadnja strokovna podlaga v smislu vodnogospodarskih smernic za zgornjo Savo je datirana v začetek 90-ih let. Drugje je verjetno precej podobno. Najbolje je zaradi poplav v 90-ih verjetno z dokumentacijo in strategijami zmanjševanja poplavne ogroženosti pokrito porečje Savinje. In tam bosta verjetno ravno zaradi tega odprava posledic in hkrati načrtovanje dolgoročnih ukrepov najbolj učinkovita. Posebej je treba poudariti zanemarjanje hudournikov, ki so sicer za samo občino Mengeš manj aktualni, ampak vseeno. Vsi vemo, da so hudourniki na Savi Dolinki v preteklosti že povzročali težave. Za del Kranjske Gore je jasno, da je bil v preteklosti zasut z nanosi Pišnice. Podobno je s hudourniki Hladnik, Suhelj in Trebiža. Ampak mi smo to gladko potisnili v pozabo in veselo umeščali objekte ob te hudournike. Predstavljajte si, da danes del Kranjske Gore zasuje hudourniški masni tok in nanese 2–3 m grušča. Spet bi bilo veliko debate o spremembah vremena, čeprav je povsem jasno, da se je vse to že dogajalo, samo mi smo to pozabili in ignorirali pri svojih posegih v prostor. Problem je samo človek, ki je na nevarna območja zgradil objekte in se odločil (včasih bolj včasih manj pametno), kje bo od sedaj naprej tekla voda.

Dejstvo je, da se vremenske razmere in predvsem frekvenca pojavljanja ekstremnih dogodkov spreminjajo in bo treba temu prilagoditi naše posege, ampak moje mnenje je, da sta ključni problem še vedno naše umeščanje objektov v prostor in neprimerna gradnja.

Predvsem zatečeno stanje in umeščanje v preteklosti. Danes se to dela bolj premišljeno, na podlagi strokovnih podlag, in kot lahko vidite, je večina objektov, poškodovanih v poplavah, starejšega datuma. Vsi objekti, legalno zgrajeni v zadnjih 15 letih, so oz. bi vsaj morali biti grajeni izven poplavnih območij oz. na poplavnih območjih z upoštevanjem omilitvenih in varovalnih ukrepov, zaradi katerih so manj ranljivi na poplave. Ampak spet se moramo zavedati, da se velika večina ukrepov načrtuje na dogodke s 100-letno povratno dobo. In ko se zgodi dogodek, podoben temu avgusta letos, tudi taki ukrepi niso več dovolj. Ravno tukaj se postavi vprašanje podnebnih sprememb in kako to upoštevati pri načrtovanju ukrepov. Kakšne bodo spremenjene konice pretokov z upoštevanjem podnebnih sprememb? Na veliko območij, kjer se je v preteklosti gradilo, danes gradnja sicer ne bi bila več dovoljena. Prav reševanje oz. zaščita obstoječih naselij in mest trenutno predstavljata največji izziv za stroko. Najbolj zgovoren je sicer stavek: Dokler v prostoru ni človeka in njegovih objektov, so poplave naraven pojav, ko pa je tam človek in škodni potencial, poplave postanejo naravna nesreča.

Kako pa bodo te vremenske spremembe vplivale na ljudi, ki živijo v bližini voda, ali gospodarske obrate, ki se nahajajo na tovrstnih področjih?

Kot sem že omenil, bo treba z ukrepi za zmanjševanje poplavne ogroženosti zagotoviti neko raven varnosti. Popolne varnosti sicer na teh območjih ni. Kjer to ne bo možno, pa je treba razmišljati o umikanju najbolj ogroženih objektov, kot je sedaj debata v nekaterih delih zgornje Savinjske doline. Predvsem pa je treba razmišljati dolgoročno in vzporedno s sanacijo, postaviti strategijo na ravni povodij, ki ji bomo sledili v naslednjih 10 ali več letih, kolikor bo pač trajala obnova, ki pa je spet

"Kljub temu, da je za urejanje vodotokov v slovenskih občinah pristojna država in državne institucije, smo v Občini Mengeš zavzeli proaktiven pristop. Ne čakamo, ampak želimo v okviru svojih pristojnosti in zmožnosti pričeti krepiti poplavno varnost občine. Prvi korak na tej poti je študija, ki bo omogočila oblikovanje strokovnih in primernih ukrepov. Prve od njih želimo pričeti realizirati že do naslednjega poletja, saj v tem obdobju prihaja do povečanja ekstremnih vremenskih pojavov,"
pojasnjuje Bogo Ropotar, župan Občine Mengeš.

pogojena z voljo države, da se ukvarja s to problematiko. Pri vsem skupaj se je treba zavedati, da v povezavi z vodo ne bodo problem samo poplave, ampak tudi suše. Primerjajte samo avgust 2022 in avgust 2023. Popolnoma obraten problem, pa noben nič manj zaskrbljujoč. Kar se tiče gradnje infrastrukture (ceste, železnice, drugo) bo treba povečati odpornost. Znamo zgraditi ceste in mostove, ki jih ne bo odnesla voda. Večji problem kot infrastruktura na dolgi rok predstavljajo naselja in gospodarski obrati.

Kateri bodo po vašem mnenju v prihodnosti ključni ukrepi za zagotavljanje varnosti pred poplavami?

Že večkrat v preteklosti, kot tudi avgusta letos, se je jasno izkazalo, da samo povečevanje pretočnih profilov oz. povečevanje pretočnosti vodotokov ni rešitev. In to iz več razlogov. Prvi je ta, da to nekje preprosto tehnično ni izvedljivo, drugi pa, da s tem prenesemo problem dolvodno po vodotoku in ogrožamo druga področja.

Po mojem mnenju je ključni ukrep zadrževanje vode s suhimi zadrževalniki. S tem ukrepom zadržimo del poplavnega vala, znižamo konico pretoka in preprečimo poplavljanje dolvodno. Problem pa je umeščanje takih objektov v prostor. To pri nas traja predolgo. Primer so Železniki, kjer so bile poplave leta 2007, zadrževalnik pa se gradi danes, 16 let pozneje. Primer JZ del Ljubljane – DPN, ki je podlaga za gradnjo zadrževalnika Razori, je bil sprejet 2004/2005 na podlagi večletnih usklajevanj, zadrževalnik Razori se načrtuje danes, 18 let po DPN oz. več kot 20 let po začetku izdelave strokovnih podlag. Zato je naivno misliti, da bomo brez spremembe prostorske zakonodaje po avgustovskih poplavah v kratkem zgradili prav veliko zadrževalnikov. Pa čeprav so pogosto edina možnost za zmanjšanje poplavne ogroženosti (Škofja Loka, Poljane, Gorenja vas, cela Savinjska dolina, Mežiška dolina, Logatec, Vipava, Šentjernej in še bi lahko naštevati). Enako, žal, velja tudi za vašo občino. Brez zadrževanja poplavnega vala Pšate in njenih pritokov ne moremo govoriti o nekem dolgoročnem izboljšanju poplavne varnosti.

Poleg počasnega umeščanja v prostor so problem tudi lastniki zemljišč, ki so slabo poučeni, kakšen bo vpliv takega objekta

»Po mojem mnenju je ključen ukrep zadrževanje vode s suhimi zadrževalniki. S tem ukrepom zadržimo del poplavnega vala, znižamo konico pretoka in preprečimo poplavljanje dolvodno,« izpostavlja dr. Jošt Sodnik.

na zemljišča, in nedorečenost teh razmerij na ravni države, kar se tiče omejitve uporabe in potem morebitnih odškodnin v primeru poplavljanja območja znotraj zadrževalnika.

Ključno pri vsem je to, da bo treba posvetiti več pozornosti hudournikom, kjer se večina s poplavami povezanih problemov začne. Slovenija je hudourniška država, z izjemo Drave in Mure imajo praktično vsi vodotoki hudourniški značaj. Več dela bo treba vložiti v kontroliranje erozije in transporta plavin iz površnega dela, ki se potem odlagajo v nižje ležečih odsekih, kjer zmanjšujejo pretočne profile vodotokov. To pomeni, da če nam ne bo uspelo zadržati oz. kontrolirati plavin v hudournikih, nam tudi ukrepi za zadrževanje vode ne bodo pomagali v meri, kot je bilo predvideno. Ko je struga polna proda, je pretočnost zmanjšana in že manjši pretoki povzročajo bistveno večje težave, kot bi bilo treba. Prav to je ponovno potrdilo dogajanje avgusta letos, ko je v zgornjem toku vodotokov pomemben del problema predstavljal odložen material (prod, grušč, les).

V pripravi imate strokovno študijo, ki bo strokovna osnova za oblikovanje nadaljnjih ukrepov za krepitev poplavne varnosti občine Mengeš. Kateri so ključni dejavniki, ki jih je treba imeti v mislih pri oblikovanju nadaljnjih varnostnih ukrepov na našem področju?

V sodelovanju z DRSV in Občino Mengeš je predvidena izdelava strokovnih podlag, ki bodo pokazale kritične točke z vidika poplavne varnosti v vaši občini in podale usmeritve, kako dolgoročno zmanjšati poplavno ogroženost. Predvidena je podrobna analiza obstoječega stanja z izdelavo kart razredov poplavne nevarnosti za celo občino. Analiziran bo tudi avgustovski dogodek. Na podlagi analize obstoječega stanja bodo določeni ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti. Najprej ukrepi, ki so izvedljivi v vaši občini, in nato še ukrepi, ki jih je treba izvesti na ravni povodja in segajo izven teritorija vaše občine. Med te druge bi spadali predvsem potencialni visokovodni zadrževalniki. Torej ključno je, da se loči med ukrepi, ki jih je možno izvajati na ravni občine, in tistimi, za katere je potrebno sodelovanje več občin in seveda države kot upravljavca vodotokov in investitorja v take celovite ukrepe. Pri vseh ukrepih je treba preveriti in zagotoviti, da se stanje nikomur ne poslabša oz. da posegi nimajo negativnega vpliva na sosednja območja. Omenjene strokovne podlage bodo usmeritev tako za občino kot tudi državo, da vsaka na svoji ravni poskrbi za ustrezne ukrepe. Občina na svoji infrastrukturi (ceste, mostovi), država pa na svoji (vodna infrastruktura, vodotoki, državne ceste). Poleg tega bo omenjena strokovna podlaga tudi osnova za umeščanje morebitnih novih posegov v prostor in morebitne spremembe prostorskih aktov.

Besedilo: **Katja Kek** • Foto: **osebni arhiv**

Novo digitalno stičišče v Mengšu

Obrtna zbornica Domžale je pod vodstvom Ministrstva za digitalno preobrazbo začela z inovativnim projektom uvajanja »Digi točk«, digitalnih stičišč, kjer se prepletajo tehnologija in digitalna podpora posameznikom in podjetjem.

Svojo »Digi točko« je dobila tudi občina Mengeš. Od 13. novembra 2023 deluje v Krajevni Knjižnici Janeza Trdine Mengeš. V bližnji okolici se »Digi točke« nahajajo še v Domžalah, Lukovici, Moravčah in Trzinu.

Projekt, ki bo potekal do novembra 2024, odpira vrata v svet digitalne prihodnosti in prinaša številne prednosti za vse nas, saj nam bo na voljo strokovno usposobljeno osebje, ki nam bo nudilo nasvete in informacije o različnih vidikih digitalnega okolja.

Med glavnimi področji, na katerih bodo na »Digi točki« nudili podporo, so:

- uporaba elektronske osebne izkaznice in mobilnih aplikacij,
- prijava v elektronske storitve in elektronsko podpisovanje,
- dostop do informacij o delovanju državne uprave na portalu gov.si,
- registracija in prijava na portalu SPOT za lažje poslovanje in izkoristek digitalnih storitev.

**Urnik »Digi točke«
v Krajevni Knjižnici
Janeza Trdine Mengeš:**

**Ponedeljek, sreda, petek:
8.00–12.00**

**Torek, četrtek:
13.00–16.00**

Besedilo: **Občinska uprava**

V TOREK, 5. 12. 2023 OB 16.30 NAS BO
PRED ŠUŠTARŠIČEVO HIŠO
NA TRDINOVEM TRGU 5 V MENGŠU
OBISKAL SVETI MIKLAVŽ,

V TOPOLAH PRI KAPELICI
SV. LUCIJE POD PLEŠO PA OB 18.00.

VABIMO VSE PREDŠOLSKE
OTROKE IZ MENGŠA
IN TOPOL, DA SE SKUPAJ
S STARŠI UDELEŽITE
NJEGOVEGA OBISKA!

KULTURNO DRUŠTVO FRANCA JELOVŠKA MENGES
PRIHOD SV. MIKLAVŽA JE S SOFINANCIRANJEM PODPRLA OBČINA MENGES

VABILO

Turistično društvo Dobeno

vabi vse otroke iz Dobena,
da skupaj pričakamo prihod

MIKLAVŽA.

Prireditev bo,
3. 12. 2023 ob 17.00 uri,
na otroškem igrišču.

**V primeru slabega vremena bo prireditev
pri KT Blaž.**

Pridite, lušno bo.

**Predsednica TD Dobeno
Viktorija Vehovec**

VABILO

**SV. MIKLAVŽ
S SPREMSTVOM BO
OTROKE IZ LOKE
OBISKAL
V TOREK,
5. DECEMBRA 2023
OB 17.30,
V PARKU PRI
KAMNITEM MOSTU.**

**OBDARIL BO OTROKE PRVEGA RAZREDA IN MLAJŠE,
SLADKIH BOMBOŃKOV PA BOŠTE DELEŽNI TUDI VEČJI OTROCI
IN ODRASLI!**

**ZA MIKLAVŽEVO OBDAROVANJE BOŠTA POSKRBELE
KD ANTONA LOBODE LOKA
IN OBČINA MENGESŠ.**

Biti dober učitelj je poslanstvo

Béla Szomi

Prejemnik priznanja za izjemno delo pri poučevanju in navduševanju mladih za matematiko, fiziko in astronomijo.

Naš sokrajan Béla Szomi je bil v septembru 2023 odlikovan za izjemno delo pri poučevanju in navduševanju mladih za matematiko, fiziko in astronomijo. Priznanje je dobil kot učitelj na Osnovni šoli Domžale od Društva matematikov, fizikov in astronomov Slovenije – DMFA Slovenije. Da je uspešen pri delu z mladimi na področjih poučevanja matematike, fizike, astronomije, logike, šaha in tudi novosti: razvedrilne matematike, priča več kot 100 zlatih priznanj učenk in učencev na državnih tekmovanjih. Béla Szomi pa ni samo to, je tudi poet, prevajalec, pisec, glasbenik. Predvsem po glasbeni dejavnosti je izjemno opazen kulturni delavec s svojo glasbeno skupino Kontrabant.

Zasledila sem vašo objavljeno misel, da nas ljudje vidijo drugače, kot sami vidimo sebe. Kako bi se predstavili bralcem Mengšana: kdo je Béla Szomi, ki ga lahko srečujemo tudi v našem kraju?

Če bi bil odgovor kratek, bi odvrnil: učitelj starega kova. Glede na mojo vsestranskost bo spisek seveda dolg: sem učitelj matematike, fizike, astronomije in logike, ob tem imam na svoji šoli številne »krožke«: astrofizika, opazovanje meteorjev, astrofotografija, izdelovanje zeliščnih krem, preživetje v naravi ... V preostalem času sem vodja glasbene skupine Kontrabant, ki pod tem imenom deluje že 30 let, prevajalec priznanih madžarskih pesnikov, avtor ali soavtor številnih

strokovnih knjig za OŠ, več kot 200 skladb ter pesnik, ki je v zadnjih letih spisal štiri zbirke – tri v slovenščini in eno v madžarščini.

Sem tudi oče šestih otrok in dedek devetih vnukov.

Kako in kje se je začela vaša mladost?

Rojen sem v Osijeku na Hrvaškem, odrasčal sem v bližini Lendave. Oče je bil učitelj, mama šivilja, pri dedku pa je bila na voljo kmetija, polna dela. Do sedaj sem se selil že 26-krat, sem vesel, da sem prišel do končne postaje: Mengša. Tu je moj dom, a moja duša domuje na Goričkem.

Od leta 2006 ste Mengšan. Zelo ste povezani tudi z Domžalami, kjer na osnovni šoli poučujete matematiko in fiziko. Za svoje vsestransko delo v občini Domžale ste bili odlikovani tudi z bronastim občinskim priznanjem. Kaj vam pomeni omenjeno priznanje?

Hvala bogu, da priznanja prejmemo, dokler smo še živi. A ko jih prejmeš, se malce zamisliš nad sabo, saj to pomeni, da si v letih, hkrati tudi, da si se izkazal. Občina Domžale mi je to nagrado dala za moje vsestransko delovanje v kulturi in šolstvu, za presenečenje sem ob plaketi dobil tudi okoli »jurja« nagrade, pa sem jih pohitel zapraviti: takoj sem jo namenil za opremo za astronomijo, vsako leto namreč organiziram več astronomskih taborov in naravoslovnih delavnic na svoji parceli na Šalovskem bregu na Goričkem, največjega, okoli desetdnevnega pa okoli 11. avgusta, ko nebo preplavi meteorski dež Perzeidov. A bi bilo zmotno zapisati, da na mojih dejavnostih ni Mengšanov, dva že desetletje kot prostovoljca pomagata:

Vsako leto organizira več astronomskih taborov in naravoslovnih delavnic na svoji parceli na Šalovskem bregu na Goričkem. Udeležijo se jih tudi Mengšani.

“... na pripravah za astronomijo je mnogo matematičnih znanj, moji tekmovalci že v OŠ znajo npr. izračunati, koliko časa bo trajal Sončev ali Lunin mrk, ...”

Miro Hribar in Hermina Veber, ob tem so bili na mojih taborih in izobraževanjih že tudi številni mladi iz Mengšča. Iskreno rečeno, v tem trenutku tudi tri petine benda Kontrabant živi in ustvarja v Mengšču in prav vse tri nas je »požegnala« voda iz poplave.

Ste avtor, soavtor okoli petnajstih knjig, zbirk nalog in delovnih zvezkov za OŠ in tekmovanja s področij logike, matematike, fizike in astronomije, v zadnjem obdobju pa zanimive videoposnetke s fizikalnimi poskusi objavljate tudi na spletu. Kaj menite o pomenu – biti dober učitelj?

Biti dober učitelj pomeni samo slednje: to ni poklic niti obrt, temveč poslanstvo. Biti moraš strog, a pravičen, spodbujati vedoželjnost, rasti skupaj z učenci, se učiti celo življenje. Pričakovanja trenutne družbe, staršev niso to, da učitelj prenese svoja znanja na njihove otroke in vse prej naštetu, temveč je vse skupaj le še gonja za odličnimi ocenami, šolami; dandanes v šoli ne smeš povzdigniti glasu, četudi je glas eno

redkih orodij učitelja, ki je še ostalo. Veliko učiteljev je prav zaradi pritiskov staršev in družbe popolnoma ob avtoriteto; ko včasih vstopim v razred, kjer ne poučujem, se ob vsem hrupu zdi, da tam sploh ni učitelja.

Kot učitelj starega kova resno trepetam za vse ostarele, nebojlene, ki potrebujejo pomoč, saj empatija iz družbe izginja, izginito pa je tudi zaupanje v dobre učitelje, ki jih hvala bogu še vedno ni malo.

»Praktično nemogoče je prešteti vsa priznanja in medalje, ki so jih na državnih tekmovanjih iz logike, matematike, fizike, astronomije, razvedrilne matematike in tudi v šahu dosegli njegovi učenci in učenke,« so zapisali na utemeljitvi priznanja, ki ste ga prejeli iz rok Društva matematikov, fizikov in astronomov Slovenije – DMFA Slovenije za leto 2023. Kateri pogoji morajo biti izpolnjeni, da je učenec uspešen oz. doseže dobre rezultate?

Večinoma je to večletno delo, npr. šahovski krožek sem postavljaj skoraj desetletje, zatem je bil pet do šest let najboljši v Sloveniji. Enako je z logiko, razvedrilno matematiko, fiziko, astronomijo – torej s tekmovanji na teh področjih. Uspehov ne gradim le jaz, ampak vsi učitelji, ki so jim dali nadstandardno znanje do tedaj, ko so prišli na moje ure. Od tu naprej delam povezovalno, npr. na pripravah za astronomijo je mnogo matematičnih znanj, moji tekmovalci že v OŠ znajo npr. izračunati, koliko časa bo trajal Sončev ali Lunin mrk, prehod Venere čez Sončevo ploskev, kdaj bo kakšen planet spet v najugodnejši legi za opazovanje ...

Pogoji za to, da učenec poseže po dobrih rezultatih, so: malo nadarjenosti učenca in učitelja ter veliko truda in vloženeega časa učenca in učitelja.

Ste učitelj, mentor, glasbenik, pesnik, zeliščar in še marsikaj drugega. Za svoje delo ste bili v letu 2019 odlikovani s plaketo Državnega sveta za prostovoljstvo. Kaj vam prinaša tovrstno udejstvovanje in kaj prinaša tudi mladim prostovoljcem?

Torej, za tole priznanje se moram zahvaliti Jožefu Školču in

Miji Kordež, oba delata na ZOTKS, jaz pa sem leta in leta izobrazil učitelje, sodeloval na njihovih taborih, izvajal svoje tabore, pisal naloge za logiko ... Hvala bogu, da te še kdo opazi, če narediš presežek. Enkrat sem se pritožil nekemu staršu (oba sva bila v svetu šole), da sem zaradi učiteljskega poklica in svoje pokončnosti zelo na udaru neutemeljenih kritik, pa mi je odvrnil: »Za dobrim konjem se vedno dviguje veliko prahu.«

Ste avtor ali soavtor več kot dvesto skladb in uglasbitev, pesnik in prevajalec poezije ter glasbenik, ki je z različnimi glasbenimi zasedbami posnel celo vrsto zgoščenk. Ste tudi vodja glasbene skupine Kontrabant. Poznamo vaš tradicionalni Etno rock festival v Domžalah. Kako bi predstavili svojo glasbeno skupino bralcem, ki vas še ne poznajo?

Kontrabant obstaja že od leta 1988, pod tem imenom pa od poletja 1994. Glasba, ki jo pišemo, temelji na melodičnosti,

zato mi sedaj nič ni težko: ker sem v mladosti garal »kot pes«, včasih komaj pregledal skozi dan.

Glede na vaše izkušnje z mladimi, kako bi v Mengšu lahko še spodbudili udejstvovanja mladih, da se izrazijo na področjih, ki so jim blizu, oziroma razvijajo tudi druge veščine, ki so pomembne za življenje?

V Mengšu je žal ljubiteljska dejavnost bolj v ospredju, sicer je del te tudi vrhunski, a iz tega še ne bomo dobili vrhunskih plesalcev, glasbenikov, znanstvenikov, šahistov, astronomov, učiteljev. Vsi mi, ki imamo dovolj vsebine, da jo prenesemo na mlade in s tem zanetimo plamen do znanja, na svoji poti potrebujemo večjo podporo Občine. Jaz tako npr. veliko mladih Mengšanov pripravljam na tekmovanja iz fizike, logike, matematike, mladi čutijo, da potrebujejo več, kot jim to določa s skopo odmerjenimi urami togi šolski prostor, zato iščejo pri meni dodatna znanja. Žal se pri tem, da v kulturno-

Béla Szomi kot vodja glasbene skupine Kontrabant.

svetovnih ritmih, večjezičnosti, je neke vrste world music, uglasbena besedila pa so v bistvu poezija različnih slovenskih, madžarskih in romskih pesnikov. Tako smo npr. že leta 1994 uglasbili dve pesmi od Lainščka, ki sta bili prevedeni v romščino. Zadnje čase nastopamo in vadimo malo, vsem je zalilo domove kot tudi moj studio. V prihajajočem letu, potem ko obnovimo domove, pa se bomo spet pognali na odre.

Zase pravite, da ste poet in da poezijo tudi uglasbite. Kje črpate ideje, energijo za delo in ustvarjanje?

To je nekaj, česar nekateri imamo. Včasih se za nas ljudi, ki smo polni energije, bojijo, da bomo izgoreli, saj je naš opus kot cigareta, ki jo prižgeš z obeh strani, zato gori hitreje. Zase upam, da bom ustvarjal glasbo vsaj še deset let, poezijo pa bom pisal (in živel) do smrti.

Predstavljajte si šestletnega fantiča, ki hodi z dvema šestlitrskima vrčema do luknje – vodnjaka in od tam do oddaljenega brega, 300 m ravnine in 100 m hriba. Če mi to ni bilo težko, če tedaj kot vodonosec nisem »javkal«, kaj mislite, od kod sta moja energija in vztrajnost? Odgovor je na dlani: starši, dedek, babica, vsi ti so vztrajali, da pomagam, delam. Prav

-izobraževalnem smislu moj prispevek k dobrobiti Slovenije ni za prezreti, mnogim takim univerzalcem, ki imamo večjo širino znanja, dogaja prav to. Vprašanje, ali bo nekoč družba, skupnost v Mengšu dojela, da bodo ob sedanjem pristopu naša znanja z našim staranjem tudi izginila, še preden nam jih bo uspelo predati prihajajočim rodovom.

Kaj bi bralcem Mengšana in mladini še sporočili za konec najinega pogovora?

Bralcem Mengšana: da je lepo živeti v mestu, kjer se ljudje še vedno pozdravimo z »dober dan«, ko se srečamo, četudi se ne poznamo. Mladino vabim na svoje tabore, če imajo dobro zasedbo na Etno rock festival kot nastopajoče (mimogrede: Mengšanska godba je nastopila že dvakrat), predvsem pa naprošam, da tukajšnja srenja, oblast, Zveza kulturnih društev tudi finančno podpre delovanje mene in meni podobnih ljudi in društev, ki v Mengšu živimo. Za dober kruh potrebujemo tudi dobro moko in dobrega peka.

Urška Vahtar

Foto: osebni arhiv Béla Szomi, Urška Vahtar

Evropsko srečanje mladih tudi v Mengšu

V Ljubljani in okoliških krajih bo med 28. 12. 2023 in 1. 1. 2024 potekalo že 46. Evropsko srečanje mladih (ESM). Ta množični mednarodni mladinski dogodek, imenovan tudi romanje zaupanja, ob koncu vsakega leta v enem od evropskih mest organizira krščanska ekumenska skupnost bratov iz Taizéja v sodelovanju z lokalnimi krščanskimi Cerkvami.

Udeležence srečanja bomo gostili tudi v Mengšu

Na Evropskem srečanju mladih v Ljubljani pričakujemo več tisoč romarjev, starih od 18 do 35 let, iz vse Evrope in tudi drugih celin. Za seboj puščajo varnost svojih domov, da bi jih mi sprejeli medse; da bi spoznali drugo kulturo in drug način življenja; da bi se srečali z mladimi od drugod; da bi preko molitve, tišine, pesmi in deljenja zgodb iskali smisel življenja; da bi skupaj vstopili v novo leto 2024. Osrednje prizorišče srečanja bo Dvorana Stožice, dopoldanski program pa bo potekal tudi v ljubljanskih župnijah in župnijah okoliških

krajev. Srečanje bo gostila tudi župnija Mengeš! Na zadnji večer starega leta bo v župnijski cerkvi molitev za mir, oblikovana s taizéjskimi spevi. V župnijskem domu bo sledila novoletna zabava s »festivalom narodov«, na katerem bodo udeleženci srečanja predstavili svoje narodne običaje, kulturo in posebnosti.

Kdo lahko sodeluje na Evropskem srečanju mladih?

Sodeluje lahko prav vsak. Želimo si, da bi v naši župniji in tudi širše v občini udeležencem izkazali gostoljubnost, po kateri smo Slovenci poznani širom sveta. K sodelovanju na srečanju, tako v župniji kot v Ljubljani, ste najbolj pristrčno vabljeni mladi! Dogodek takšnega formata je izjemna priložnost za spoznavanje sovrstnikov iz drugih okolij in spletnje novih prijateljstev, ki lahko segajo daleč preko meja domovine.

Potrebujemo vas!

Želimo si, da bi bili vsi udeleženci, ki bodo sprejeti v našo župnijo, nastanjeni po domovih krajanov. Bolj kot dobro opremljena soba za goste je pomembna srčnost. Gostitelj je zato lahko prav vsak, ki je romarjem pripravljen ponuditi sledeče: 2 m² za ležišče, 4 x preprost zajtrk in novoletno kosilo. Vsak gostitelj sprejme najmanj dva romarja, število navzgor pa ni omejeno. Čez dan bodo udeleženci srečanja zdoma med 8. in 22. uro, saj se bodo udeleževali programa. Vsi, ki bi bili pripravljeni pomagati pri organizaciji aktivnosti v župniji, nam to lahko sporočite na spodaj navedeni e-poštni naslov:

- sprejem mladih v Mengšu: esm.menges@gmail.com
- o srečanju: <https://taizeljubljan.si/>
- o Taizéju: <https://taize.fr>

Taizéjska skupnost

Začetki Taizéjske skupnosti segajo v čas med drugo svetovno vojno, ko je takrat 25-letni brat Roger zapustil rodno Švico in se ustalil na meji med okupiranim in osvobojenim francoskim ozemljem, v idilični burgundski vasi Taizé. Med vojno je v svojem novem bivališču sprejemal begunce, v njem pa je medtem dokončno dozorela tudi globoka želja, da bi osnoval skupnost mož, ki bo, kot je dejal, »znamenje, da je Bog ljubezen in le ljubezen; skupnost, v kateri bosta v središču vsega dobrota srca in preprostost«. Prvih sedem bratov

RAD BI BIL GOSTITELJ

Izpolnite in oddajte v najbližji župniji gostiteljici
(ali v Pripravljalnem centru, Stari trg 34)

Obrazec lahko pošljete tudi prek elektronske pošte
(info@taizeljubljana.si) ali ga oddate prek spleta (taizeljubljana.si).

Priimek:

Ime:

Ulica:

Pošta:

E-pošta:

Telefon:

Župnija (če je znana):

Rad bi gostil ljudi. (Ni mogoče gostiti zgolj ene osebe.)

Lahko gostim ljudi, ki prispejo že 26. decembra zvečer:

da / ne

Komentarji:

Informacije o obdelavi vaših podatkov: taizeljubljana.si/varovanje-podatkov.

Naj se raziskovanje Mengša začne

Šest občin, povezanih v LAS Za mesto in vas, je že štiri leta nazaj vzpostavilo skupni spletni portal (www.odmestadovasi.si) z namenom spodbujanja turizma. Vabljeni k ogledu spletne strani, kjer boste našli zanimive razloge za obisk Mengša, Domžal, Komende, Medvod, Trzina in Vodice. Na interaktivnem zemljevidu so predstavljene različne točke, od kulturnih in naravnih znamenitosti do lokacij, ki so zanimive za športne dejavnosti.

Projekt Table Panorama App je nadaljevanje prej opisanega. Na območju občin, vključenih v projekt (Mengeš, Medvode, Trzin, Vodice), se je že izvedel pregled predvidenih lokacij tabel, v prihodnjih tednih pa se bo table tudi postavilo. Na panoramskem posnetku so označene kolesarke in pohodniške poti ter druge zanimive lokacije, vredne obiska. Fizični zemljevid je povezan z že obstoječo mobilno aplikacijo, kjer vas znana osebnost povede do različnih informacij o turistični ponudbi. S prepletom digitalnega in analognega sveta je turistična ponudba približana mlajšim generacijam, ki vsakodnevno uporabljajo mobilne aplikacije. Izdane pa bodo tudi tiskane vsebine za vse tiste, ki jim je analogni svet še vedno bolj blizu.

S projektom, ki se sofinancira iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, se poskuša domače in tuje goste povabiti k preživljanju prostega časa v domačem okolju ter obisku znamenitosti, ki se nahajajo v neposredni bližini glavnega mesta, a hkrati v zelenem podeželskem okolju. V Mengšu bo postavljenih pet informativnih tabel. Vabljeni k ogledu in seveda raziskovanju vaše bližnje in malo bolj oddaljene okolice.

Besedilo: **Katarina Godec** • Foto: **Peter Simončič**

se je življenju v samostanski skupnosti zaobljubilo takoj po koncu vojne, kasneje so se jim pridružili številni drugi. Danes v skupnosti živi okoli devdeset bratov trideset različnih narodnosti. Zavezani so življenju v celibatu, uboščini in preprostosti srca.

V Taizéju mladi odkrivajo lepoto krščanskega skupnostnega življenja

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja so na »taizéjski grič« spontano pričeli prihajati mladi iz različnih evropskih držav, da bi skupaj z brati molili in iskali spravo med narodi. Ob naraščajočem številu romarjev so Taizéjski bratje kmalu prepoznali svoje poslanstvo tudi v sprejemanju mladih. Tako so se izoblikovali tedenski programi srečanj v Taizéju, ki vključujejo trikrat dnevno molitev s taizéjskimi spevi, razlago svetopisemskih odlomkov, pogovore v majhnih skupinah in sodelovanje pri vsakodnevnih praktičnih opravilih. V poletnem času se na griču tedensko zbere več tisoč mladih z vsega sveta, nekateri tam kot prostovoljci ostanejo daljši čas. Srečanj v Taizéju in Evropskih srečanj mladih se udeležujejo tudi številni Slovenci. Utrinke s srečanj v Taizéju in preteklih Evropskih srečanj mladih si lahko ogledate **na razstavi fotografij v ulični galeriji Cik-Cak** na Trdinovem trgu 5 (pri Šušteršičevi hiši).

Ne pozabite na gostoljubnost. Ker so bili nekateri gostoljubni, so namreč pogostili angele, ne da bi se zavedali. (Heb, 13:2)

Evropsko srečanje mladih v Ljubljani organizira Taizéjska skupnost v sodelovanju z Nadškofijo Ljubljana in drugimi krščanskimi Cerkvami ter ob podpori Mestne občine Ljubljana. Srečanje podpira tudi Občina Mengeš.

Besedilo in foto: **Urška Koce**

Prepustnost mostu in struge je še vedno zadostna

Pričetek poplavljanja 27. 10. 2023

Mengeš in poplavna varnost

Včasih človek pomisli, da ga varajo oči, a ko sem članek »Mengeš in poplavna varnost« avtorja Kostje Modica prebral tretjič, sem le ugotovil, da papir prenese vse. Idejne rešitve, natresene v članku, se sicer mogoče lepo berejo, sploh ko se omenjajo zanemarljivi stroški, kar bi rešilo poplavno varnost. A za koga?

Kar avtor članka, ki se celo pohvali, da je bil član pomembne skupnosti pri upravljanju voda, predlaga županu, je seveda nesprejemljivo, saj bi se moral zavedati, da bi z reševanjem ene težave povzročil nove, to pa s strokovnega vidika, pa tudi zdrave kmečke pameti, nikakor ni sprejemljivo.

Pa če grem po vrsti pisanja v delu, ki se nanaša na Topole, kjer avtor predlaga, da se nizvodno dvignejo nasipi za 30 cm, enako betonski zid ob cesti proti gozdu. Všečna rešitev za Mengeš, a ne za Topole, saj bi v primeru poplavnega vala, kot se je zgodil 4. avgusta, poplavilo skoraj celotno vas, glede na to, da so bili avgusta v vodi objekti, ki odkar pomnim, pa sem že nekaj časa na svetu, niso bili nikoli poplavljeni.

Trditev, da smo vrli Topolci (in ne Topovci, kot se je avtorju zapisalo) navrtali luknje v omenjeni betonski zid, skozi katerega je zdaj poplavljal, bi bila smešna, če ne bi bilo tako hudih poplavnih posledic, ki pa vsekakor niso nastale zaradi lukenj v zidu. Te so res namenjene odtekanju meteorne vode s ceste, vendar jih nismo navrtali Topolci, ampak jih je vgradil izvajalec del Hidrotehnik obenem s protipoplavnimi loputami, ki onemogočajo prepust vode, ki se akumulira na travniških površinah. Sam betonski zid pa je zgrajen do višine nivoja prepustnosti mostu čez Pšato proti gozdu, kar omogoča, da se voda preliva v strugo toliko časa, dokler je prepustnost mostu zagotovljena. Res je, da zid na določenem mestu ne dosega višine po projektu, reševanje zadeve pa traja že več let, če ne že celo desetletje.

Tudi športnega igrišča nismo dvignili in nasipali dovoza do nje, to bi moral avtor vedeti kot takratni občinski funkcionar, med drugim tudi v vlogi predsednika in nato člana Odbora za okolje in prostor, ko se je pripravljala projektna dokumentacija in izvajala gradnja. Igrišče je bilo zgrajeno v skladu z načrti, verjetno ne brez soglasja upravljavca voda, in nivojsko ni nad betonskim zidom, zato ga žal redno ogroža že običajno jesensko razlivanje Pšate, vendar smo to Topolci že ob postavitvi vzeli v zakup.

Res pa je, da je napačno izveden dovoz do igrišča, ki je kljub takratnim opozorilom vaščanov previsok, zato se v primeru poplavljanja preko njega prepozno prične prelivati voda nazaj v strugo. Tu je Občina Mengeš pristopila k delni rešitvi tako, da je znižala in uredila nivo zasebnega zemljišča ob dovozu, zato je vsaj v tem pogledu stanje nekoliko boljše.

In kje so rešitve? Najprej je takoj treba pristopiti k čiščenju struge Pšate od Topol do Suhadol. Očistiti je treba tako brežino kot poglobiti strugo, saj teh del doslej ni izvajal nihče, so pa nujno potrebna, da bi vodo lahko obdržali v strugi.

Treba je začeti s sanacijskimi deli za večjo prepustnost mostov tako v Topolah kot na cesti proti Kosezam, saj so bili tokrat mostovi tisti, ki niso dopuščali večjih pretokov. To je bil poleg velikanske količine vode tudi razlog, da je poplavelo Mengeš, saj se je voda pred mostom za Koseze razlila prek nasipa. Dvig ali širitev mostov bi morala seveda temeljiti na strokovnih podlagah, ki bi zajele tudi možnost dviga brežin, ampak ne samo v delu, ki naj bi ogrožal Mengeš, temveč celotnemu vodotoku v občinah Mengeš in Komenda, še bolj smiselno pa se je lotiti celotnega toka Pšate in njenih pritokov. Na najbolj kritičnem delu se je namreč voda v petek, 27. 10. 2023, spet razlila iz struge in poplavela del kmetijskih zemljišč, kar je razvidno tudi na fotografijah. Zato se točno ve, kje nastopijo težave in kje je treba začeti s takojšnjim reševanjem, saj tako mostovi ne bi bili ovira, vodostaj bi bil lahko skoraj meter višji, pa ne Topole in ne Mengeš ne bi bila ogrožena.

Koliko bi to stalo? Verjetno manj kot dve hiši, ki sta bili ob poplavi v Topolah uničeni in nista primerni za bivanje. In v tem pogledu naj se gospod Kostja Modic angažira kot svetovalec županu. In na koncu, nobena rešitev ne sme biti takšna, ki bi posledično povzročala novo škodo. Na to bomo v Topolah pozorni in se odzvali takoj, ne samo z aktivnim vključevanjem za rešitev v dobro vseh, ampak tudi z državljansko nepokorščino, če bo to nujno potrebno. Ker, kogar piči kača, se boji zvite vrvi, zato Topolci nismo več imuni na vodo, saj so nas poplave, ki so povzročale veliko materialno škodo, doletele že tretjič v samostojni občini, da ne govorim, kolikokrat pa že pred tem.

Besedilo: **Janez Koncilija** • Foto: **Peter Jemec**

Pogled na napolnjeno strugo

Antibiotiki in probiotiki

Antibiotiki so zdravila za zdravljenje bakterijskih okužb. V zadnjih desetletjih so bakterije razvile odpornost proti antibiotikom, predvsem zaradi nepravilnega jemanja antibiotikov.

18. novembra obeležujemo evropski dan preudarne rabe antibiotikov. Zavedati se moramo, da antibiotike uporabljamo le takrat, ko jih resnično potrebujemo, in le toliko časa, kot nam predpiše zdravnik.

Vsak antibiotik lahko poruši mikrobovo ravnovesje v črevesju, kar kasneje vodi do težav. Normalna črevesna mikrobiota je sestavljena iz mikrobov (virusov, bakterij ...). V njej vlada ravnovesje dobrih in slabih mikrobov. Porušeno črevesno mikrobno ravnovesje se izraža s prebavnimi težavami (diareja) in oslABLjenim imunskim sistemom in ga zdravimo z uživanjem probiotikov.

Probiotiki so živi mikroorganizmi (mlečnokislinske bakterije), ki ob zadostnem količinskem vnosu ugodno vplivajo na naše zdravje in počutje. Izboljšajo prebavo, pomagajo varovati črevesno sluznico, zagotavljajo normalno kislost v črevesju in povečajo obrambno sposobnost črevesne sluznice. Probiotiki se nahajajo v različnih proizvodih. Najboljše so v obliki liofiliziranih praškov, ki jih polnijo v kapsule, redkeje pa jih najdemo tudi v obliki tablet. V tekoči obliki so probiotiki manj stabilni. Pozorni moramo biti tudi na izbiro učinkovitega seva oz. rodu vsebovanih bakterij ter na količino bakterijskih sevov, ki jih vsebuje izbrani probiotik. Ta količina se izraža kot CFU število (število kolonijskih enot bakterij), ki se giblje med 1 in 10 milijardami. Zavedati se moramo, da probiotiki z višjim številom sevov niso nujno boljša izbira.

V lekarni vam bo farmacevt s pomočjo pogovora pomagal izbrati najbolj primeren probiotik za vaše težave in njihovo lajšanje.

Besedilo: **Nina Porovne Černe**, mag. farm.

LEKARNA MENGEŠ
ZORANINA 3, 1234 MENGEŠ
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS
OD TORISTKA DO PETKA 7.00-19.30
SUBOTA 7.00-12.00
(01) 777 02 25
LEKARNA MENGEŠ@MESTNELEKARNE.SI

Predstavnici TD Mengeš na 52. Srečanju gorenjskih turističnih delavcev na Bledu.

Indonezija, julij 2023

Še je čas za vpis k mladinski in otroški folklorni skupini

Mladinska folklorna skupina Mengeš je vstopila v novo plesno sezono in ob tej priliki še vedno odpiramo vrata vsem, ki bi se nam radi pridružili pri tej dejavnosti. Vaje so vsako sredo, od 20.00 do 21.30, v šolski avli.

Obiščite nas in skupaj bomo spoznavali slovensko ljudsko izročilo, svoje korenine in našo bogato kulturno dediščino.

Hkrati pa se pri nas najde:

- obilo zabave,
- veliko novih prijateljev – doma in v tujini,
- izjemna gostovanja na mednarodnih festivalih in izmenjave s folklornimi skupinami.

Če te zanima ljudski ples, če znaš igrati na kakšen instrument, mogoče lepo poješ ali pa si samo rad/-a v dobri družbi, je folklora pravi naslov zate.

Kako se pridružiti skupini?

Enostavno – v sredo prideš na vajo, kjer te bomo sprejeli, te seznanili z osnovnimi ritmi in počasi vpeljali v prve plesne korake.

Otroška folklorna skupina vabi k vpisu novih članov. K vpisu vabimo vrtčevske in osnovnošolske otroke.

Če te zanima slovensko ljudsko izročilo, potem je otroška folklora Mengeš prava zate.

Pri nas dobiš:

- veliko zabave
- nove prijatelje
- glasbo in gibanje.

Včlanitev je zelo preprosta, v sredo prideš na vajo in že si član. Vaje otroške folklorne skupine potekajo vsako sredo od 18.00 do 19.00 v avli Osnovne šole Mengeš.

Veliko tudi nastopamo, uspešno sodelujemo z vrtcem, šolo, Občino in na prireditvah v drugih občinah.

Udeležujemo se tudi tekmovanj otroških folklornih skupin, kjer dosegamo lepe rezultate. Lepo vabljeni.

Besedilo: **Boštjan Svete, Maruša Dimc** • Foto: **Mladinska FS Mengeš, Otroška FS Mengeš**

52. Srečanje gorenjskih turističnih delavcev

V soboto, 14. oktobra 2023, je na Bledu v organizaciji Gorenjske turistične zveze in Turističnega društva Bled potekalo že 52. Srečanje gorenjskih turističnih delavcev, ki sva se ga udeležili tudi dve predstavnici Turističnega društva Mengeš.

Vse udeležence so pred tamkajšnjo osnovno šolo najprej prijazno sprejeli mladi člani Turističnega krožka OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled. Postregli so nam s tradicionalno "posmodulo" – preprostim in okusnim staroslovenskim prigrizkom, ki so ga gospodinja nekoč pripravljale otrokom ob peki kruha. Člani Turističnega društva Bled so nam jo pripravili v posebej za to narejeni krušni peči z dodatkom sira in česna.

Nato smo se s turističnim vlakcem zapeljali do Mlina, od koder so nas s pletno popeljali do otoka, kjer nam je član TD Bled povedal veliko zanimivosti o otoku in njegovih prebivalcih ter Bledu nasploh.

V Festivalni dvorani Bled je nato sledila podelitev priznanj Gorenjske turistične zveze vsem zaslužnim društvom in njihovim posameznikom, ki so nadpovprečno aktivni ter s svojim delom in znanjem skrbijo za promocijo in uspešno delovanje posameznih društev. Med podelitvijo so učenci prej omenjene OŠ pripravili krajšo igrico o zlati ptici, v več skečih pa smo spoznali tudi življenje in delo Arnolda Riklija, znamenitega švicarskega naravnega zdravilca, ki ga štejejo za začetnika zdraviliškega turizma v Sloveniji, s svojimi zračnimi, sončnimi in vodnimi kopelmi pa je na Bledu pustil velik pečat. V letošnjem letu obeležujemo 200-letnico njegovega rojstva, na Bledu pa lahko poskusite tudi okusno Riklijevo rezino.

Zaključek prijetnega popoldneva je v prijetnem vzdušju ter pogovoru in izmenjavi izkušenj s člani različnih društev potekal v Hotelu Astoria, kjer je med večerjo tradicionalne gorenjske plesne predstava Folklorna skupina Bled, manjkala pa ni niti blejska kremšnita.

Besedilo in foto: **Maja Keržič**

Skupinska slika udeležencev in animatorjev

Utrinki iz Mengeškega oratorija

Sto šestdeset otrok, starosti od 6 do 14 let, iz Mengša in sosednjih krajev, je zadnji teden v avgustu spoznavalo zgodbo J. R. R. Tolkiena – Hobit. Ob začetku dneva so jim animatorji uprizorili odlomek iz knjige, za tem pa so na katehezah s sovrstniki uprizorjeno povezali z odlomkom iz Svetega pisma. Pred malico smo z glasbeno spremljavo spremljali molitev, ki so jo vsak dan pripravili otroci iz druge kateheze.

Vsak dan pa so med drugim lahko izbirali tudi, katero od delavnic naravoslovne, ustvarjalne ali športne narave bodo obiskali. Na koncu tedna so si lahko izdelke, ustvarjene na delavnicah, tudi vzeli domov.

Kot zadnji del dneva so nastopile velike igre, kjer so se otroci, razdeljeni na deset skupin, potegovali za veliko nagrado – vsak iz zmagovalne skupine je prejel sestavljanke. Popestrili so jih tudi loški gasilci, ki so nas na četrtekove »vodne igre« prišli poškopit.

Da pa oratorij ne bi bil tako enoličen, smo se v sredo odpravili na izlet. Peljali smo se do Kodeljevega, kjer smo imeli sveto mašo, in se za tem odšli osvežit na bazen.

Letošnji oratorij, poln veselja in zabave, se je zaključil v nedeljo z oratorijsko sveto mašo, po kateri je sledilo še druženje v župnijskem domu. Bilo je lepo in upamo, da se vidimo tudi prihodnje leto.

Besedilo: **Animatorji oratorija Mengeš** • Foto: **Filip Škrlep**

Zakaj in zatoji radovednosti

Mesec oktober se je začel s Tednom otroka, ki je z letošnjo osrednjo temo »Zakaj in zatoji radovednosti« ponudil pester nabor aktivnosti za otroke. V župnišču, kjer bivajo otroci petih skupin iz Vrtca Mengeš, smo za otroke pripravili zanimive dejavnosti, s katerimi smo jim pričarali zabaven teden. Ta neusahljiva vprašanja otrok skrbijo, da ostajamo inovativni, polni domišljije in igrivosti.

Tako smo se v skupini Medvedki spraševali, zakaj so Medvedki kosmati, v skupini Polži, zakaj imajo polži hišico, v skupini Metulji, zakaj imamo levi in desni copat, Zajčki pa so se vsak dan spraševali, zakaj se je določen dogodek v tednu zgodil. Otroci

so premagovali elastične ovire, ki smo jih poimenovali »pajkova mreža« in so bile razpredene po celi igralnici, obiskali smo tudi knjižnico, kjer smo poslušali pravljico, peli ob spremljavi kitare in likovno ustvarjali. Teden smo zaključili z lutkovno predstavo »Repa velikanka«, ki sva jo za vse otroke pripravili vzgojiteljici iz skupine Medvedkov.

Seveda pa se s tem oktober še ni zaključil. Dodobra smo izkoristili lepo jesensko vreme in večino časa preživeli zunaj. Obiskali smo gozd, kjer smo plezali čez korenine, spoznali gozdno ciklamo in mah. Z rokami smo tiskali tudi jesenska drevesa, se urili v finomotoriki in izrezali bučo, ki nam je svetila v času počitka. Mesec se je zaključil sladko. Z otroki smo pripravili sladico iz jabolka, banan in piškotov.

Jesen predstavlja polno izhodišče za različne dejavnosti z otroki. Že sama paleta barv, ki jih ponuja narava, je krasen vir likovnega izražanja. Zato polni pričakovani vstopamo v predzadnji mesec v letu, da raziščemo nove izzive, ki prihajajo naproti.

Besedilo in foto: **Mojca Zupančič**

Aktivnosti Rdečega križa po poplavah

Rdeči križ Slovenije je skupaj z območnimi in krajevnimi organizacijami pripravljen in ukrepa ob naravnih nesrečah. Temeljni cilj ob vsaki večji naravni ali drugi nesreči je takojšnje, ustrezno in nastalim razmeram prilagojeno ukrepanje, ki zajema usklajen odziv vseh deležnikov sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Žal so obsežne poplave 4. 8. 2023 prizadele tudi prostore krajevne organizacije Rdečega križa Mengeš. Prostovoljke so se ob poplavah takoj odzvale in vključile v pomoč pri sanaciji prostorov najprej z odstranjevanjem poplavljenih in uničenih stvari, pohištva, hrane, oblačil, dokumentacije in potem s čiščenjem prostorov. Takoj smo se tudi vključili v pomoč štabu Civilne zaščite Občine Mengeš z materialno pomočjo in dostavo vode. Skupno je bilo opravljenih okoli 120 prostovoljnih ur. Za izsuševanje prostorov KORK Mengeš smo priskrbeli tudi razvlažilce. Ker nas čaka daljša renovacija prostorov, smo za delovanje KORK Mengeš pridobili nadomestne prostore v Turističnem društvu Mengeš, na Slovenski cesti 30, kjer smo trenutno še vedno vsak četrtek med 9. in 10. uro.

V avgustu smo se vključili tudi v pomoč pri zbiranju vlog B za prvo humanitarno državno finančno pomoč. Pri tem smo prejeli okoli 200 vlog, ki so bile posredovane na posebno komisijo, ki jih je obravnavala in prosilcem že nakazala finančno pomoč glede na stopnjo škode. Samo pri

tem so prostovoljke opravile okoli 80 prostovoljnih ur. V avgustu in septembru smo kot pomoč poplavljenecem razdelili:

- 120 prehranskih paketov;
- 350 kg higienskih pripomočkov, čistila, pralni prašek;
- Na posebnem sklicu za namen pomoč pri poplavah občanom občine Mengeš na TRR OZRK Domžale se je skupno nabralo 5.286,00 evrov donacijskih sredstev, OZRK Domžale je dodal 3.000,00 evrov lastnih sredstev. Ves zbrani denar je šel za plačilo položnic najbolj ogroženim v poplavah na območju občine Mengeš. Skupno je bilo za ta namen plačanih položnic v višini 9.685,69 evra.
- Delitev vrednostnih kartic Mercator za pomoč poplavljenecem na območju občine Mengeš – trenutno je bilo razdeljenih 645 kartic v vrednosti 32.250,00 evrov. Nekaj kartic je še na voljo za tiste, ki jih še niso prejeli in so socialno, finančno ogroženi.
- Razdeljenih je bilo tudi 200 Merkurjevih kartic v vrednosti 20.000,00 evrov.

Pri materialni in finančni pomoči je bilo skupno opravljenih okoli 150 prostovoljnih ur. Ob tem se je v prostorih in tudi na terenu izvajala psihosocialna pomoč skupaj s prostovoljci RKS na terenu, ki so prisluhnili ljudem in delovali v okviru smernic – Poglej (opazuj), poslušaj, poveži. Prostor KORK Mengeš še niso ustrezno pripravljene za uporabo. Trenutno tako še ostajamo v prostorih TD Mengeš, za kar se jim zahvaljujemo. Naše delovanje in programi tako lahko potekajo nemoteno naprej.

Vsi, ki so utrpeli škodo v poplavah, se lahko še obrnejo na CSD Domžale, kjer oddajo vlogo za izredno denarno pomoč.

Besedilo: **Upravni odbor KORK Mengeš** • Foto: **arhiv RK Mengeš**

Spominjajmo se!

80-letnici: 24. november Sapnica; 8. januar Zaloke

Vojna je nečloveška še posebej do civilnih žrtev. Poboj nedolžnih prebivalcev iz maščevalnosti je zločin. V Mengšu, pod Gobavico, so šest po krivici mučenih in ubitih odvrkli v kraško jamo 'osvoboditelji', trideset ustreljenih talcev pa so bili žrtve maščevanja okupatorja.

Vabljeni na pogovor, na katerem nam bo dr. Marko Žerovnik opisal dogajanje, ki ga je doživel kot otrok. Opisano je v njegovi knjigi Po trnovi poti. Nekaj povzetkov navajam.

Bil je lep sončen zimski dan, toda zadosti hladen, da se tanka snežna odeja ni tajala. Bilo je na sv. tri kralje, v četrtek, 4. januarja leta 1944, ko je iz naše skupine nekaj otrok odšlo na hrib do Sapnice. Nepričakovano so se hitro vrnili, bili so zelo preplašeni in vse povprek govorili, da so blizu Sapnice našli okrvavljeno rokavico in kako jih je do nje vodila krvava sled. Rokavico je v roki držal najstarejši izmed njih, Sirčev Milan. Ta jo je zatem nesel domov in pokazal oziroma jo izročil svoji materi, ki jo je nato odnesla na mengeško žandarmerijsko postojanko. Nemški žandarji so hitro organizirali ekipo in odšli do Sapnice. Z njimi je odšel tudi njihov sluga, Slovenec srednjih let, ki je bil v njihovi postojanki za kurjača in hišnika. V kraško brezno se je po vrvi najprej spustil nemški žandar, a se je zaradi močnega smradu po nekaj metrih vrnil na površje. Za njim se je spustil omenjeni sluga; da bi imel dovolj poguma, je pred spustom v brezno spil precejšen zalogaj žganja, celo toliko, da se je opijanil. Po približno osemnajstih metrih spusta je sluga po vrvi preplezal do dna, kjer je naletel na trupla. V popolni temi jih je najprej osvetlil z ročno baterijo in jih nato posamično navezoval na vrv. Žandarji so jih potegnili ven. Izvlekli so šest trupel: štiri skoraj gole in dve oblečeni ter bolj sveži. Žrtve je moral z vozom na ukaz Nemcev odpeljati na mengeško pokopališče bližnji kmet Najpavrov France, kjer jih je odložil ob Staretovi kapeli. Glas, da trupla izmaličenih žrtev ležijo na pokopališču, se je hitro razširil po Mengšu in bližnji okolici, z njim pa tudi strah, zlasti v Mengšu, da bodo Nemci pobrali moške za talce najprej iz bližnjih hiš.

Kdo in od kod so bile te žrtve? Po Proglasu Okrožnega odbora OF (Osvobodilne fronte) za kamniško okrožje so partizani v četrtek, 25. novembra 1943, likvidirali sedem ljudi: Mirana Kvartiča iz Domžal, Alojza Plemlja iz Cerkelj, Franca Liparja iz Nasovč, Alojza Mejača iz Komende, Marjana Severja iz Domžal, Vinka Pučka iz Vira in Franca Polaka, ki je tedaj prebival v Mengšu. V dokumentu ni navedeno, kje so bili usmrčeni; iz prej opisanega spoznamo, da na Gobavici ob kraškem breznu – Sapnici, kamor so jih partizani tudi zmetali, in morda še kje, saj se število najdenih žrtev ne ujema povsem s Proglasom OF.

Besedilo in foto: **Tomaž Štebe**

Pogovor z dr. Markom Žerovnikom
»Spominjajmo se! 80-letnici: 24.
november Sapnica; 8. januar Zaloke«
bo v petek, 24. novembra, ob 19. uri, v
Knjižnici Janeza Trdine Mengeš. Vabljeni.

Mengeški upokojenci v Sežani

Kras – mojstrovina narave in človeka – in Sežana je bila naša odločitev za oktobrski izlet. Seveda so bila pogosta vprašanja, kaj bomo počeli v Sežani, ker tam pa res ni kaj videti. Tudi vremenska napoved ni bila spodbudna. No, na koncu se je izkazalo, da naši kraji skrivajo zanimive zgodbe in presenečenja, ki jih odkriješ samo tako, da greš in se potrujiš te lepote tudi doživeti in občutiti. In da tudi vremenska napoved ni vedno točna. Dež nas je namočil samo ob prihodu, potem pa ves dan nismo več odprli dežnikov.

Sežanski botanični vrt ob vili Mirassaso je tudi zgodba o družini Scaramanga, ki nam jo je slikovito predstavila ga. Marija, ki je predana svojemu delu in skrbi za približno 160 rastlinskih vrst z različnih koncev sveta. Po multivizijskem ogledu zgodovine Krasa smo si ogledali še interpretacijski center kraške vegetacije, ki mu je prav posebno idejno zasnovo vdihnili arhitektka ga. Jana Pečecnik. In potem je nehala deževati, da smo se lahko sprehodili po vrtu, grajenem v slogu italijanskih meščanskih vrtov, med libanonske in sibirske cedre, vstopili v rastlinjak iz leta 1890 in sklenili, da bomo prihodnje leto prišli še enkrat, ko bodo cvetele vrtnice in vseh vrst hortenzije. V vinski kleti Vinakras nas je pričakal njihov enolog g. Matej, ki nas je navdušil s predstavitvijo vodilne kleti kraškega vinorodnega okoliša, kjer je zasajenih več kot 600 hektarjev vinogradov. V kleti že več kot 70 let pridelujejo izbrana vrhunska vina, med katerimi je najbolj poznan teran. Njegova pridelava je omejena na kraško planoto, kjer trte refoška svojo moč zajemajo iz rdeče zemlje in svojevrstnih podnebnih značilnosti. Njihova vinska skrivnost in posebnost je tudi Teranton vrhunsko rdeče vino, ki dozori samo ob najboljših letnikih. Veliko pozornosti pa posvečajo tudi beli sorti, avtohtoni vitovski grganji. Na degustaciji smo božali brbončice z odličnimi vini, tolminskim sirom in pršutom iz pršutarne Lokev.

Ravno prav razpoloženi smo se podali še na srečanje z eno osrednjih osebnosti slovenske književnosti Srečkom Kosovelom, ki se je rodil v Sežani in je danes v nekdanjem stanovanju nadučitelja Antona Kosovela, Srečkovega očeta, urejena njegova spominska soba. Pri komaj 22 letih je v Tomaju, kamor so se Kosovelovi preselili, umrl za posledicami meningitisa. Ostale pa so njegove brezčasne pesmi, ki so po skoraj sto letih enako aktualne, kritične in vizionarske. Navdih vsakemu od nas.

Besedilo: **Marija Štebe** • Foto: **Tončka Jelenc**

Gasilci so razveselili udeležence oratorija Župnije Mengeš

Razgibana jesen v PGD Loka pri Mengšu

Po dokaj vremensko neugodnem zaključku poletja, ko so bile gasilske enote močno angažirane z odpravljanjem posledic neurij, je bil vstop v jesen malo bolj miren. Navzlic temu je treba poskrbeti tudi za izobraževanje, druženja, pa tudi tekmovanja so dobrodošla za krepitev gasilskih veščin.

Operativna enota v iskanju žarišča požara na objektu IQWOOD d.o.o. v Mengšu

Ekipa starejših gasilk na državnem tekmovanju v Gornji Radgoni. Dosegle so 7. mesto od 36 ekip

Naša članica Kaja s soudeleženci tečaja za tehničnega reševalca ob naravnih nesrečah

Sodelovanje na otroškem živ žavu OŠ Menges

Sodelujoči gasilci pri sv. maši v loški cerkvi sv. Primoža in Felicijana, ki jo je daroval g. župnik Marko Košir

Pionirji z mentorjem Sašem na tekmovanju v Študi

Mladi gasilci s svojimi izdelki – strahovi iz buč

Pripravniki ob podelitvi nagrad na tekmovanju v Študi. Dosegli so drugo mesto.

Besedilo: Miro Urbanc • Foto: PGD Loka pri Mengšu

Stisk roke obeh predsednikov po podpisu pogodbe

Nadomestno vozilo GV-1

Gasilci z Zaplane priskočili na pomoč PGD Topole

Če ste na cesti morda opazili gasilski kombi z oznakami PGD Zaplane, ste se mogoče vprašali, kaj delajo gasilci z Zaplane v mengeški občini. Nič interventnega, ne gre za gasilce z Zaplane, saj z omenjenim vozilom od oktobra dalje naloge gasilske službe opravljajo gasilci iz Topol.

Kot smo v Mengšanu že poročali, je bilo topolsko gasilsko vozilo za prevoz moštva v poplavah 4. avgusta 2023 poškodovano do te mere, da ga je zavarovalnica ocenila kot ekonomsko uničeno (totalka), tako da ga je zavarovalnica dala v odprodajo. Ker smo ostali brez vozila, je bilo treba pristopiti k nabavi novega, a smo kaj hitro ugotovili, da pot zaradi dolgih dobavnih rokov ne bo enostavna in bo trajala najmanj eno leto. Ker tako dolgo nismo mogli ostati brez prevoznega sredstva, smo za možnost najema vozila zaprosili gasilska društva širom Slovenije prek družabnih omrežij. Na objavo so se takoj javila gasilska društva Jarše-Rodica, Domžale in Zaplane, ki so nam bila pripravljena pomagati. Ker je šlo pri prvih dveh za omejen čas izposoje, je bila za nas najbolj ugodna celoletna brezplačna izposoja vozila PGD Zaplane. Gre za vozilo VW s

taktično oznako GV-1, ki ima prostor za 9 gasilcev, prenosno motorno črpalo in vso opremo za izvedbo tridelnega napada za potrebe gašenja.

Vozilo smo uradno prevzeli v torek, 24. oktobra 2023, na Zaplani, kjer sta pogodbo o najemu podpisala predsednik PGD Zaplane Jure Bizjan in predsednik PGD Topole Klemen Filipič. S prevzemom vozila smo tako ponovno vzpostavili pogoje za normalno delovanje društva, s tem pa je tudi zagotovljen ustrezen nivo operativne pripravljenosti za izvajanje nalog gašenja, reševanja in pomoči na območju Topol in občine Mengeš.

Čisto vse skrbi pa s tem niso odpravljene, saj bo za novo vozilo treba zbrati še kar nekaj finančnih sredstev. Del naložbe bomo pokrivali s sredstvi, ki ste jih donirali občani in podjetja, računamo pa tudi na pomoč iz proračuna Občine Mengeš. Če bo vse potekalo po načrtih, bi novo vozilo lahko prevzeli v oktobru 2024.

Naj se zato na tem mestu zahvalim vsem, ki ste nam do sedaj z donacijami omogočili lažje izhodišče pri nabavi vozila, prav tako gasilcem PGD Jarše-Rodica in Domžale za njihovo pripravljenost izposoje vozila, še posebej pa seveda gasilcem PGD Zaplane, ki so nam vozilo velikodušno tudi odstopili.

Hvala vsem z našim pozdravom – V službi ljudstva – Na pomoč!

Besedilo: **Miro Urbanc** • Foto: **PGD Loka pri Mengšu**

Izdelovanje buč, ki oživijo: nepozabna noč čarovnic v PGD Topole

Topolski gasilci smo tudi letos poskrbeli za nepozabno doživetje ob noči čarovnic, ko se je v prostorih Gasilskega društva Topole odvijala prava čarovnija izdelovanja buč. Delavnica, ki je potekala v torek, 31. oktobra, je privabila 23 otrok, ki so skupaj ustvarjali prav posebne buče.

Ob prihodu na delavnico so otroci zagledali vrsto buč, čakajočih, da postanejo umetniška dela. Mlajši otroci so ob pomoči svojih staršev zbrali pogum in se lotili izrezovanja pravljičnih vzorcev na bučah. Iz njihovih značilnih nasmehov je bilo videti, kako otroci uživajo v izdelovanju buč.

Ko se je zvečerilo, so se izrezane buče prižgale in ustvarile pravljično vzdušje. Svetloba in sence so ustvarjale čarobnost, ki je očarala tako otroke kot odrasle. Otroci so se ob bučah tudi fotografirali, da bi ohranili spomin na ta pravljični trenutek.

Po končani dejavnosti so otroci okusili pečen kostanj, ki je dodal pridih toplih, jesenskih dni. Njihove izrezane buče so bile nato pripravljene na pot domov, kjer so jih s ponosom postavili pred vrata ali na okenske police.

Prava magija se je zgodila, ko so se buče po vasi prižgale in oživele pred vsakim domom ter ustvarile pravljično pod zvezdnatim nebom. S tem smo praznovanje noči čarovnic naredili še bolj posebno.

Besedilo: Špela Batis • Foto: Vanda Švent, Janez Koncilija

AIA – Mladinski center Mengeš

KAJ SE DOGAJA?

Od 15. novembra 2023 dalje

Prijave na dogodke in dejavnosti ter več info na: fb page <https://www.facebook.com/aiamladinc>, e-mailu: drustvo.aia@gmail.com, spletni strani: <https://aia-mcmenges.si/>, T: 070-732-070

PREDAVANJA IN DELAVNICE (brezplačno)

preko aplikacije ZOOM in v Mladinskem centru (predhodne prijave)

*Zoom predavanje **UMETNOST MAJHNH KORAKOV**, v sredo, 22. 11., ob 17.00 (Andrej P.)

*Zoom predavanje **KOLUMBIJA – TREKING V IZGUBLJENO MESTO**, v sredo, 29. 11., ob 17.00 (Zoran F.)

*Zoom predavanje **INDIJA**, v sredo, 6. 12., ob 17.00 (Eva H.)

*Zoom predavanje **VIETNAM – od severa do juga**, v sredo, 20. 12., ob 17.00 (Zoran F.)

DOGODKI IN ANIMACIJE

***IZMENJEVALNICA OBLAČIL**, v soboto, 18. 11., od 16.00 do 19.00, v plesni dvorani MC (Tea V.)

***Plesna predstava V DUHU ZGODBE GRINCH**, v nedeljo, 10. 12., ob 12.00, v KD Mengeš (Sanja T.)

***ŽENSKI KROG**, v sredo, 13. 12., ob 18.00, v Knjižnici Mengeš (Aleksandra M.)

***ROJSTNODNEVNE ZABAVE ZA OTROKE IN NJIHOVE PRIJATELJE**, v soboto in v nedeljo, od 10.00 do 13.00 ali od 13.30 do 16.30, po dogovoru, izkušeni animatorji poskrbijo za prijetno in igrivo vzdušje

PLES IN VADBA

***HIP HOP: mini 2** ob ponedeljkih, od 18.00 do 19.00, in četrtek, od 17.00 do 18.00; **malčki** ob sredah, od 16.15 do 17.00; **mini** v ponedeljek in sredo, od 17.00 do 18.00; **mlajši pionirji** v torek, od 17.00 do 18.00, v sredo, od 18.00 do 19.00; **starejši pionirji** v torek in četrtek, od 18.00 do 19.00; **mladinci** v torek in četrtek, od 19.00 do 20.00; **hip hop mamice** v ponedeljek, od 19.00 do 20.00, Sanja T.

***PILATES**: ob sredah, od 19.00 do 20.00, Sanja T.

***JOGA**: ob petkih, od 20.00 do 21.00, Maja M.

UČENJE IN SVETOVANJE

***BREZPLAČNA UČNA POMOČ**: po dogovoru, na daljavo ali v MC, od 10. leta dalje, za dijake in študente

ALEKSANDRA MATAN

DOBRODELNI KONCERT

VSTOP PROST

18. 11. 2023

ob 19.30

ŠPORTNA HIŠA
LJUBLJANA

NASTOPAJOČI:

- ALEKSANDRA MATAN (VOKAL)
- MAŠA MATAN (VOKAL, KITARA)
- LUKA IVARTNIK (KLAVIR)
- DAMIJAN OBLAK (KITARA)
- NEJC NOVAK (VOKAL)

SPONZORJI DOGODKA: ŠPORTNA HIŠA LJUBLJANA, JIMMY FANTASTIC, BOOM BOX, LOACKER, POROČNI KOTIČEK, FOTOKOPIRNICA JODOPY, PAPIRNICA LIPA, DAVID VAJTAR, MONIKA CERAR, VANESA JAUŠOVEC PHOTOGRAPHY, ANASTASIA OSOJANU MAKEUP ARTIST

BREZPLAČNO

Zaupam si *

Srečanja za nosečnice in mamice
na porodniški

MENGEŠ, Studio Matlux (Topole 516)

VSAKO TRETJO SREDO V MESECU (oktober-junij)

VSAK MESEEC NOVA TEMA

DATUMI (med 12. in 13. 30 uro):

15. 11. 2023	13. 3. 2024
13. 12. 2023	17. 4. 2024
17. 1. 2024	15. 5. 2024
14. 2. 2024	12. 6. 2024

Več info na Facebooku:

@Janja Čolić
@PikicaStonoga
@veva, spletna šola za starše

Več info na Instagramu:

@janjacolic.zenski.krog
@veva_spletnasolazastarse
@dojivase.zaupamsi

OBVEZNE PRIJAVE NA FB JANJA ČOLIĆ, FB PIKICASTONOGA ALI pikicastonoga@gmail.com

Veterani Mengeške godbe na Festivalu veteranskih godb Slovenije.

Na 15. Festivalu veteranskih godb Slovenije tudi Mengšani

V soboto, 23. septembra 2023, je v Ljubljani potekal že 15. Festival veteranskih godb Slovenije, ki je že tradicionalno del Festivala za tretje življenjsko obdobje Slovenije. Festivala se je udeležila tudi Veteranska sekcija Mengeške godbe pod umetniškim vodstvom dirigenta Janeza Pera.

Sprejem in pogostitev udeležencev sta bila pred ljubljansko mestno hišo, a se ga veterani Mengeške godbe nismo udeležili, ker v bližini ni bilo ustreznega parkirnega prostora, pa tudi vreme ni bilo naklonjeno pešačenju.

Vreme je krojilo tudi nadaljnji potek srečanja: odpadli so nastopi posameznih orkestrrov na različnih lokacijah po Ljubljani. Zaključek srečanja pred mestno hišo in nastop združenega orkestra slovenskih veteranov pa je bil izveden v prostorih Akademije za glasbo in balet. Skupaj smo zaigrali tri dela Vinca Štrucla, saj je to leto posvečeno njegovemu spominu.

V nadaljevanju programa je po uvodnem nagovoru g. Toneta Urbasa, podpredsednika Zveze slovenskih godb, vsak sestav izvedel kratek program, predstavnik za Mengšane g. Bojan Burnik pa predstavil zasedbo, kratko zgodovino in še kakšno zanimivost.

Festival veteranskih godb je namenjen predvsem srečanju in druženju godbenikov, toda organizacija tokratnega srečanja žal ni bila ravno za vzgled naslednjim srečanjem.

Besedilo: **Bojan Burnik, Vido Vrhovnik** • Foto: **godbeni arhiv**

Mengeška godba na komemoracijah

Dodobra smo že zakorakali v jesen. Za nami je še zadnja predvidena godbena poroka v letošnjem letu – imeli smo

Mengeški godbeniki in godbenice v novih površnikih, ki so deževni krst odlično prestali.

kar tri. Postaja tudi vse hladneje, tako da smo menceški godbeniki in godbenice ravno pravi čas prejeli nove godbene površnike. Prvič smo jih preizkusili konec oktobra na komemoracijah v Loki in Mengšu.

V torek, 31. 10. 2023, smo tradicionalno sodelovali na komemoraciji v spomin in opomin na vse padle v vojnah za našo domovino. Najprej smo zaigrali v Loki pri Mengšu. Kljub dežju smo nastop dobro opravili. Površniki so odlično zdržali in prestali deževni krst, na Zalokah v Mengšu pa je celo posijalo sonce in so zadostovale le "modre uniforme". Naš godbenik Žan Avbelj je ob obeh obeležjih še recitiral pesem.

Že naslednji dan, na vse svete, 1. novembra, pa so žalostinke v izvedbi Mengeške godbe zazvenele še na žalni slovesnosti na pokopališču v Mengšu.

V mesecu novembru nas čaka še nekaj nastopov, sicer pa na vseh vajah pretežno vadimo program za bližajoča se tradicionalna božično-novoletna koncerta, ki bosta 26. 12. 2023 v Kulturnem domu Mengeš. Več informacij sledi na naših godbenih kanalih in v decembrski številki Mengšana.

Navadno smo v decembru pred pomembnimi godbenimi obletnicami (v prihodnjem letu bomo obeležili že 140 let delovanja) nosili koledarje. Letos jih zaradi uničujočih poplav ne bomo. S tem želimo nekoliko več prostora pustiti društvom, ki so bila takrat direktno prizadeta. Prispevek pa nam namesto tega lahko vseeno namenite na novoletnem koncertu ali kot 1 % vaše dohodnine.

Besedilo: **Maja Keržič** • Foto: **Ana Omejec**

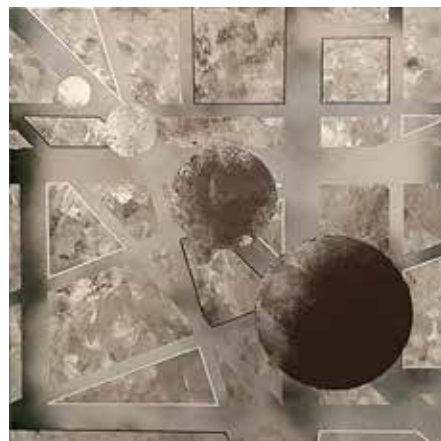

Polnost praznine

JSKD vsaki dve leti razpiše temo za regijsko oz. državno likovno razstavo. Tema letošnjega razpisa je Polnost praznine. Ljubiteljskim vizualnim ustvarjalcem razpisana tema vzbuja izziv, ustvarjalnost, radovednost in željo po nadgrajevanju vizualno-likovnega znanja. Razpis je državnega značaja, najprej se organizirajo regijska ocenjevanja vizualnih del in regijske razstave, najboljše dela pa predstavijo in nagradijo na razstavi državnega nivoja.

JSKD, Območna izpostava Domžale, je organizirala ocenjevanje vizualnih del in regijsko razstavo Polnost praznine. Razstava je bila postavljena v Galeriji Domžale, s slovesno otvoritvijo in podelitvijo regijskih priznanj 25. septembra 2023. Razstava je potekala do 7. oktobra 2023. Selektorica je bila kustosinja in umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn.

Na razpisu JSKD Polnost praznine je sodelovalo tudi Likovno društvo Mengeš. Na regijsko razstavo sta se uvrstili dve naši članici, Špela Magister in Emanuela Rodica.

Špela Magister,
Kontinuum,
akril na platnu,
2023

Emanuela Rodica,
Prihodnost,
akril/mešana
tehnika
na platnu, 2023

Špela Magister se je na regijsko razstavo uvrstila z delom Kontinuum, pri katerem je s črnilo in različnimi sivinami zelo uspešno ponazorila stalnost ponavljanja tako v našem notranjem kot zunanjem svetu.

Emanuela Rodica v svojem delu uspešno simbolizira svobodo leta ptice, ki pleče gnezdo prihodnosti, kot metaforo prostora, v katerem se bo posameznik ugnezdil v prihodnosti.

Obema avtoricama Likovno društvo Mengeš iskreno čestita. Vse priznanje pa tudi ostalim avtoricam oz. avtorjem regijske razstave.

Besedilo in foto: **Mira Resnik**

Likovnice v hrvaški Istri

Od 21. do 24. septembra 2023 je potekal 29. umetniško-kulturni dogodek Ex tempore Grožnjan 2023.

Leta 1994 ga je zasnovala italijanska unija in Narodna univerza v Trstu v sodelovanju z lokalno skupnostjo Italijanov in Občine Grožnjan. Grožnjan je majhen umetniški kraj z ozkimi uličicami, kamnitimi hiškami z galerijami in prodajalnici ročno izdelanih spominkov. Vsako leto se tam zberejo številni domači in tuji slikarji.

Na kulturnem dogodku smo sodelovale tudi likovnice iz Mengeša in Likovnega društva, ki je postal že kar naša tradicija, saj se ga radi udeležujemo že 16 let.

Leonida Goropevšek je na ogled postavila svoje slikarsko delo v mešani tehniki – diptih »Kokoški«, Helena Testen diptih sliko »Oljka radosti«, diptih v akrilni tehniki, in Irena Gorenc je naslikala delo v akrilni tehniki z naslovom »Grožnjan v prihodnosti«.

Hoditi po starih tlakovcih, občudovati različna umetniška dela je prav poseben čar, saj ti poleg lepe prireditve z razstavami lokalnih društev in degustacijami njihovih okoliških znanih vin, dobre hrane in glasbenih vložkov Grožnjan nudi še prekrasen razgled na dolino reke Mirne in te tako popelje v prijeten nostalgичen občutek in na čudovit izlet.

Besedilo in foto: **Helena Testen**

Nastop na Ženskem večeru v Mali Nedelji, 2023

Mengšane vabim na dobrodelni koncert

Aleksandra Matan, 27-letno dekle iz Mengša, v soboto, 18. 11. 2023, organizira samostojni dobrodelni koncert z gosti. Prostovoljne prispevke bo namenila za svoj dom. Avgustovske poplave so namreč uničile del družinske hiše, kjer živita tudi njen dedek in babica. Aleksandra se poleg petja ukvarja z mnogimi aktivnostmi: od prostovoljstva, klekljanja do opravljanja poklica diplomirane inženirke lesarstva. Sama se opiše kot "zgovorno mlado nadobudno adrenalinsko ustvarjalko, ki bi želela poskusiti vse, kar se da. Eno življenje je premalo, kaj šele 24 ur na dan," doda. Letos se je prijavila tudi na tekmovanje za Miss Slovenije in v septembru osvojila lento 1. spremljevalke. Aleksandra se predstavlja bralcem Mengšana, tudi v povezavi s svojim razmišljanjem o mlajši generaciji.

Aleksandra, ste predstavnica mladih v naši občini. Pogosto se udeležujete kot prostovoljka v Mladinskem centru AIA. Kje vse vas lahko Mengšanke in Mengšani srečamo?

V Mengšu v Mladinskem centru AIA trenutno vodim Ženske kroge. Bila sem dejavna tudi pri oratorijskih animatorjih in Backovih veziljah. Gospe iz Backovih vezilj me vedno lepo sprejmejo in vedno so me vesele, ko jih pridem pozdravit. Trenutno nimam dovolj prostega časa, da bi jih obiskovala še naprej ter z njimi vezla ali klekljala. Se pa v drugih generacijah počutim bolj sprejeta kot med svojimi vrstniki. Polnijo me z energijo in drugačnostjo. Rada se družim tudi z ljudmi, ki imajo enake hobije.

Kot mlada občanka, kaj pogrešate v Mengšu?

To vprašanje je precej težko in kompleksno. Sama v Mengšu ne pogrešam prav ničesar. Vedno sem imela vse, kar sem potrebovala, na voljo. Če pa kaj manjka, se zapeljemo v Ljubljano.

Kaj ima Ljubljana in bi po vašem mnenju lahko imel tudi Mengeš za mlade?

Prostor za druženje. Pogrešam kakšne sobe pobega, bowling, biljard, več prostorov za druženje, kamor bi mladi lahko prišli ter se samo družili in pogovarjali.

Kakšno je vaše mnenje, kako bi se mladi lahko še bolj vključili in bili aktivni v Mengšu?

Mengeš ponuja ogromno možnosti za vključevanje v družbo. Sami pa moramo te možnosti videti in izbrati, kje se želimo udeleževati. Šport, glasba, umetnost, narava ... možnosti je res veliko, izbrati pa moramo tisto, kar nas veseli.

Sem pa največ mladih srečala v Mengeški godbi, s katero sem celo pela v svojih mladih letih na enem koncertu. Mladi se družijo tudi v skupnosti animatorjev v župniji, glasbeni šoli, pevskem zboru. Veliko mladih vidim tudi v prosti igri na igrišču pred šolo, kjer igrajo nogomet in košarko.

Kako gledate na svojo generacijo?

Velikokrat se mladi iščemo, kaj bi v življenju sploh počeli. Televizijski kanali nam ponujajo sanjske hiše in prikazujejo popolna življenja. Pravijo, da je dandanes nam mladim precej lahko. Sama se s tem ne strinjam, saj če nismo rojeni v premožnejši družini, moramo vzeti kredit, da najdemo svoj prostor pod soncem, oziroma imajo nekateri srečo, da podedujejo stanovanja in hiše od svojih prednikov. Sama se trudim na vseh področjih, da bi bilo življenje čim lepše in lažje. Ukvarjam se z različnimi stvarmi, da bi zaslužila kakšen evro več poleg redne zaposlitve. Naša generacija precej razmišlja o tem, kakšno življenje si sploh želimo. Družba ima od nas določena pričakovanja, sami pa si želimo čisto nekaj drugega. Medtem smo razpeti med sabo in tem, kar si želi naša okolica, da bi počeli. Včasih so našim staršem in starim staršem določene stvari samoumevne, medtem ko nihče ne pomisli na to, kaj si dejansko želimo mi mladi. Ži-

Nastop v oddaji V petek zvečer na RTV SLO1, 4. 11. 2022

vljenjski standard se iz dneva v dan dviguje, plače pa ostajajo enake. Kako naj si mladi sploh privoščimo streho nad glavo, če so cene stanovanj v višavah, plače pa so precej nizke, da bi si z njimi lahko privoščili sploh kaj drugega kot najem 30 kvadratov ali pa kredit za 30 let. S prijateljicami veliko govorimo o stanovanjskem problemu, saj smo vse že dovolj stare, da bi šle od doma. Sprašujemo se, kam in s čigavim denarjem, če same ne moremo zaslužiti toliko, da bi si lahko privoščile stanovanje.

Kaj menite na splošno mnenje, da so mladi preveč na internetu, družbenih omrežjih, igricah itd.?

Danes se že dojenčki rodijo skoraj s telefonom v roki. Ampak kdo je tukaj dejansko kriv za to? Družba nas potiska v te skrajnosti, da se žal ne znamo več družiti brez telefonov. Sprašujem se, ali sploh še kaj znamo brez njih? Igranje igric, pogovarjanje, navigacija, fotografiranje ... Še kdo danes uporablja klasičen zemljevid? Verjetno ne, ampak Google Maps. Se še kdo danes igra

na ulici "zemljo krast"? Včasih smo komaj čakali, da pridemo iz šole domov, da stečemo pozvonit k sosedu in se igrat monopoli, ristanc, »gumitvist«, streljat z lokom. Saj ne rečem, je precej lažje, ko se pokličemo po telefonu in se marsikaj zmenimo na daljavo. Včasih pa bi bilo lepše, če bi se dobili na kakšnem sprehodu in se v živo pogovorili o vsakodnevni stvareh.

Kakšna je vaša 27-letna življenjska pot?

Sem prvorojenka v družini. Pet let in pol za mano se mi je pridružila sestra Maša. Svoje mladosti se spomnim kot zelo aktivne, saj sem že s šestimi leti začela trenirati solo petje. Hodila sem tudi na plesne vaje in pri desetih letih začela z ustvarjanjem nakita. Skratka, ustvarjalna dušica sem že od majhnih nog. Talente sem potem samo nadgrajevala in razvijala. Ker pa sem bila tudi v šoli pridna učenka, nisem imela nikoli veliko prijateljic. Za to sem sedaj hvaležna, saj znam sama preživljati prosti čas in sem hvaležna za tiste prijateljice, ki jih imam, ker so res prave.

Zaključili ste študij na Biotehniški fakulteti, Oddelek lesarstvo. Kaj vas je pritegnilo v omenjeni študij?

Od vedno me zanima ustvarjanje. Ob razmišljanju, kam bi se vpisala naprej na fakulteto, sem srečala sosedo, ki je študirala lesarstvo. Rekla je, to bo zate! In sem se vpisala. Verjetno bi še enkrat izbrala ta študij. Če bi obstajala fakulteta za cvetličarja, pa bi po mojem izbrala ta študij. Verjetno pa je kot cvetličar precej težje uspeti in zaslužiti kot v lesarstvu.

Na splošno menim, da med mladimi ta smer izobraževanja ni tako priljubljena. Se mi zdi, da tehnične smeri, kar malo zamirajo. Deklet je na sploh manj v tehničnih vodah, kar je za tiste, ki smo izobraženi v teh smereh, verjetno velik plus.

Še ne dolgo nazaj ste delali v podjetju Ikea. Sedaj ste redno zaposleni na delovnem mestu, ki se tudi pokriva s smerjo vašega študija. Kaj vse točno počnete v službi?

Res je. S februarjem sem se zaposlila v družinskem podjetju Lestur d.o.o. Izdelujemo notranja vrata po meri. Sama sem zaposlena na mestu v pripravi dela. Hodim po terenu, kjer pobiram mere za proizvodnjo. Hkrati naredim kakšen servis vrat, se dogovorim za ponudbe in »uresničujem« želje strank. Kasneje podatke o izmeri prenesem v obliko, ki gre naprej v delavnico. Precej odgovorno delo. Če pa je potreba, skočim tudi na pomoč v delavnico ali na teren, na montažo.

V septembru so vas okronali za 1. spremljevalko Miss Slovenije. Pred tem ste prejeli naslov mlečna kraljica. Kaj vas motivira, da se prijavite in udeležite lepotnih tekmovanj?

V prvi vrsti to niso lepotna tekmovanja. Vsako tekmovanje ima za sabo veliko znanja in novih izkušenj. Pri nazivu mlečne kra-

Tekmovanje v klekljanju na Festivalu idrijske čipke, 2023

V službi

ljice sem morala imeti znanje o kravah, mleku in izdelkih Mlekarne Celeia, saj postaneš obraz in ambasadorka podjetja za eno leto. Projekt Miss Slovenije pa že nekaj let ni samo lepotno tekmovanje, saj se eno leto pripravljamo skozi različne izzive, kjer podiramo tudi stereotipe, na finalno prireditev. Skozi leto smo varile pivo, se preizkusile v kovinarski delavnici, kjer smo vrtale, varile, krivile kovino, ličkale smo koruzo, pekle tradicionalne občinske jedi in še mnogo drugih aktivnosti. Za prijave na projekte me motivira moja radovednost, da se rada učim in prejemam novo znanje. Saj veste, kako pravijo, vzamejo vam lahko vse, le znanja ne.

Kaj je najbolj zahtevno pri takšnih tekmovanjih?

Težko rečem na splošno, kaj je najtežje, saj ima vsak posameznik razvite svoje močne in šibke točke na določenih področjih. Mislim, da je najtežje to, da moraš biti odprt za spoznavanje novih ljudi, navezovanje stikov in komunikacijo. Včasih je naporeno, saj medsebojni odnosi zahtevajo določen del človeške energije. Širok repertoar sposobnosti pa mislim, da ni potreben, saj se skozi projekte gradiš in učiš v vseh teh izzivih in jih hkrati razvijajš kot tekmovalka.

Ukvarjate se tudi s petjem. Organizirate dobrodelni dogodek, kjer boste zbirali sredstva za svoj novi dom. Ujma 4. avgusta tudi vaši družini ni prizanesla. Kako je bilo?

4. avgust nam bo ostal s precej grenkim priokusom. Nemočno smo gledali naravo, kako briše leta in leta dela v hiši, na vrtu in okolici. Kot bi vzeli radirko in to izbrisali. Voda je imela tako moč, da je odprla vhodna vrata in kasneje odplaknila veliko stvari iz hiše (čevlje, posodo, obleke ...). Ko je zvečer odtekla, smo s skupnimi močmi čistili mulj, preostalo vodo, kurilno olje, ki so ostali na tleh. Do enih zjutraj smo čistili, kolikor smo lahko. Cel dan nismo jedli, ker enostavno nismo imeli apetita. Skratka, bilo je res grozno, ampak smo se trudili po najboljših močeh. Po poplavih sta šla stara starša živeti v zgornje stanovanje, kjer sem prej živela jaz. Tako sedaj iščem kotiček, kjer si bom ustvarila svoje življenje na novo. Od malega živim v Mengšu. Mengeš je bilo moje mesto do poplav. Upam, da se čim prej vrnem nazaj.

Zaradi omenjene situacije ste organizirali tudi dobrodelni koncert v Športni hiši v Ljubljani, ki bo to soboto, 18. 11. 2023, ob 19.30.

Res je. Poplave in posledično moja situacija z bivanjsko problematiko so me ponovno spodbudile, da organiziram koncert. Svoj prvi koncert sem organizirala že leta 2018, preden sem šla na študijsko izmenjavo. Po tistem sem prejela ogromno vprašanj, kdaj bo naslednji.

Tudi ko se je ta koncert že pozabil, sem dobivala vedno več vprašanj, kdaj bo kakšen moj koncert. Po poplavih sem na Instagram profilu objavila, kdo bi prišel na koncert. Bilo je ogromno odziva in sem šla v akcijo. Organiziram ga sama in lahko priznam, da je veliko različnih detajlov pri organizaciji. Tako, da je kar velik zalogaj.

Na koncert vabite tudi vse Mengšane, kaj lahko pričakujemo?

Koncert bo poln slovenske glasbe. Izbrala sem si pesmi, ki so mi všeč, mi nekaj pomenijo v življenju ali pa me spominjajo na osebe, ki so prisotne v mojem življenju. Izbrala sem razgiban repertoar, tako da se bo za vsakega nekaj našlo. Uresničila bom tudi nekaj glasbenih želja.

Večkrat zapišete tudi kakšno pesem. Pravite, da to storite zelo na hitro in z lahkoto. Za zaključek najinega pogovora, ste za, da bi bralkam in bralcem ustvarili kratko pesem na temo "Mladi"? Seveda. Z veseljem.

Mladi

*Kaj je tisto, kar si želimo?
Zakaj vedno nekam hitimo?
Z vsakim letom skoraj bolj pregorimo?
Ali si res vse to dopustimo?*

*Tok življenja je hiter in močan,
vedno ponese nas v vrtnec neznan.
Želimo si le razumevanja in podpore,
ljubezni in ne zavore.*

*Želimo si financ in svobode,
da postavimo se končno na svoje noge.
Le kdo uslišal v tem trenutku nas bo,
ali je to res tako težko?*

Urška Vahtar

Foto: osebni arhiv Aleksandre Matan, Urška Vahtar

Foto freepik.com

Ob 20. novembru, Svetovnem dnevu otroka Potrudimo se, da bo svet vreden svojih otrok

(Pablo Casals)

V prejšnji številki našega glasila smo ob 5. oktobru nekaj pozornosti namenili Svetovnemu dnevu učiteljev, tokrat pa so na vrsti otroci. Oboji so namreč dve strani iste tematike – vzgoje in izobraževanja. Seveda njihova vloga ni enaka niti enakovredna, to vemo. Vendar skupaj sestavljajo celoto, enovito v svoji različnosti.

Otroci so v vsaki družbi in vsakem zgodovinskem obdobju ena najbolj ranljivih skupin prebivalstva in zato potrebni posebne zaščite. V vseh pogledih so v celoti odvisni od odraslih. Skoraj vso človeško zgodovino jim je bilo namenjene malo pozornosti, razen če je šlo za korist. Otroke so prodajali ali zamenjavali za drugo blago, bili so cenena delovna sila. Ogromno se jih je rodilo, le malo preživelo. Šele v bližnji preteklosti so dozorele razmere, da se te povsem nenormalne razmere uredijo vsaj na temeljnih civilizacijskih načelih. Naj omenim dva najpomembnejša dokumenta: 20. novembra 1959 je OZN sprejela Deklaracijo o otrokovih pravicah, točno trideset let pozneje, torej 20. novembra 1989, pa še Konvencijo o otrokovih pravicah. Datum sprejema konvencije zaznamuje Svetovni dan otroka. Za lepšo prihodnost **vseh** otrok, ne glede na to, v katerem delu sveta ali državi živijo.

Konvencija državam naroča, kako naj poskrbijo, da bodo pravice otrok, ki jih navaja, zaščitene. Večina držav je načela deklaracije in konvencije prenesla v svoje zakone, pričakovali bi, da se tudi izvajajo. Ne vemo, kako je s tem, vendar nas stanje, kakršno je danes po svetu, opozarja, da razmere otrokom nikakor niso naklonjene. Ponekod o njihovih pravicah ni sledu, mnogokje sta njihova varnost in življenje ogrožena. Tudi ubijajo jih.

Svet je bolj kot kdaj koli pri otrokovih in človekovih pravicah nasploh razdeljen. Poenostavimo: Obstaja del sveta, kjer so človekove pravice, tudi otrokove, uveljavljene, kar prispeva k splošnemu napredku. Potem obstaja del sveta, kjer o človekovih, tudi otrokovih pravicah sicer govorijo, vendar jih ne izvajajo. Če že, so odvisne od višine premoženja posameznika oz. njegove družine, stopnja civiliziranosti je nizka. Krivičnosti je

veliko, vendar je skrita za lepimi besedami in frazami. Tretji del sveta je preostali del: nizko blagostanje, nizka stopnja civiliziranosti, o človekovih, tudi otrokovih pravicah se tudi govori ne kaj dosti. Pravica in pravičnost imata prevezane oči, varnost otrok in njihova pravica do zdravega življenja sta zaviti v temo. Najhuje je tam, kjer so pravice otrok odvisne od barve kože ter nasprotij zaradi nacionalne in ideološke pripadnosti staršev.

Je potrebna nova konvencija o otrokovih pravicah? Ne, gotovo ne, le načela tiste, ki je bila sprejeta pred 34 leti, je treba uveljaviti. A kako, če so v svetu prevladala povsem drugačna načela in vrednote?! Moč, brezobzirnost, bogastvo, izkoriščanje ...! Najvišjo ceno zmeraj plačajo nemočni: otroci, ostareli, revni. Podobe sodobnega sveta, ki nam jih predočajo mediji, so še vedno grozljive: podhranjeni otroci, ki se v nerazvitem svetu opotekajo pod pretežkimi bremenami na plantažah in celo v rudnikih, ker morajo skrbeti za osirotele, bolne in zgara ne starše, nimajo zdravstvene oskrbe, kaj šele možnosti vsaj osnovnega šolanja! Vsake toliko časa preplavijo svet novice in fotografije otrok, žrtev norosti vojn in oboroženih spopadov. Kaj so komu storili otroci, ki morajo trpeti in umirati in katerih krivda je edino ta, da so bili rojeni v svet, poln krivic? Storilci zločinov nad otroki si zaslužijo najvišjo kazen. Toda – ali bo sploh prišlo do tega? Vsakršno nasilje nad otrokom – duševno, telesno, še posebej spolno – je nesprejemljivo in ga nikoli ne bi smel doživeti noben otrok! Nobenega nasilja ne smemo spregledati, vsako je treba prijaviti pristojnim organom. Kjer koli. Ne smemo si namreč delati utvar, da v družbenih okoljih, ki veljajo za demokratična, ni nasilja. Je, le bolj prefinjeno se izvaja.

Otroci so odraslim, kadar so le imeli možnost, že mnogokrat povedali, kakšen svet si želijo. Nič nemogočega. Želijo si svet, v katerem:

- bi imeli vsi enake možnosti,
- ni nasilja in diskriminacije, odnosi se urejajo v duhu sožitja in solidarnosti,
- je njihovo zdravje neodtujljiva pravica,
- imajo priložnost, da je njihov glas slišan, ko gre za izbiro poti v prihodnost,
- imajo možnost osvojiti znanje in veščine, potrebne za življenje danes in jutri,
- si vsi prizadevajo za trajnostni razvoj in okolje, ki bo omogočalo zdrav razvoj,
- bo imel vsak otrok varno in spodbudno okolje za odraščanje ter zaščito pred kakršno koli zlorabo.

Slovenija, to že lahko rečemo, je lahko ponosno uvrščena med države sveta, ki je načela Konvencije o otrokovih pravicah zgle dno vgradila v svoj pravni red. To pa seveda ne pomeni, da je vse idealno, da ni napak in pomanjkljivosti. Marsikaj bi bilo lahko bolje, pa se o rešitvah težko dogovorimo. Odrasli, ki so dolžni to urediti, so vse preveč ujetniki lastnih zmot. Njihov zgodovinski spomin je kratek in do preteklosti nimajo dovolj razumnega odnosa, odločajo pa o prihodnosti, ki je v glavnem ne bodo uživali. Le-ta pripada mladim, oni bi morali imeti besedo o tem, v kakšni prihodnosti želijo živeti! Mar ni to logično? Ko govorimo o vlogi odraslih v življenju otrok, imamo v mislih odrasle v raznih vlogah: politike, zakonodajalce, učitelje, vzgojitelje, starše, razne mentorje in trenerje, varuhe reda, umetnike. Pa tudi čisto običajni odrasli, s katerimi se otrok srečuje na poti v šolo ali vrtec. Vsak po svoje mu oblikuje in določa svet, v katerem živi sedaj, obenem pa tudi vsak po dodaja kamenček k še nejasni podobi nečesa, kar bo nekoč, v prihodnosti, življenje tega današnjega otroka.

Dr. Zdenka Zalokar Divjak, avtorica številnih pedagoških publikacij, poudarja neprecenljivo vlogo odraslih, predvsem

učiteljev in staršev, v otrokovem razvoju (Otroci, mladostniki in starši): »Odrasli smo dolžni otroke pripraviti za ustvarjalno, svobodno in odgovorno življenje. Otroci tudi pričakujejo, da bodo imeli na poti odraščanja ob sebi ljudi, ki jim bodo z veliko ljubezni, lastnim pozitivnim zgledom in trdnostjo omogočili, da se bodo kot posamezniki čim prej osamosvojili in bodo kos vsakdanjim nalogam. Le tako bodo doživljali lastno zadovoljstvo v medosebnih odnosih in tudi pri delu, ki ga bodo opravljali.«

Dr. Divjakova opozarja tudi na pasti, v katere se hitro ujamejo starši, ki v preveliki vnemi za dobro svojih otrok pretiravajo in jim s tem škodijo. »Odnosi med otroki in starši ne morejo biti enakovredni. V imenu ljubezni do otrok starši delajo velike napake. Treba je razčistiti, da je **ljubezen** prvi pogoj za sprejemanje otroka takega, kot je, **vzgoja** pa so naša prizadevanja, da se bo naš otrok osamosvojil in postal odgovoren posameznik.« In še: »Otrok potrebuje nas odrasle ravno zaradi tega, da mu postavljamo meje. Takrat se dobro počuti, saj mu meja pomeni varnost in sprejetost. Tudi pohvala in kazen mu veliko pomenita. V vzgoji se odgovorno vedenje nagraduje in neodgovorno kaznuje.«

Vsakomur, ki bi si rad zbilstril pogled na pota in stranpota naše pedagoške teorije in prakse ter na lastna pravilna in napačna vzgojna ravnanja, toplo priporočam branje kake knjige (npr. Šolar na poti do sebe) **Viljema Ščuke**, pediatra in psihoterapevta ter predavatelja – popotnika po slovenskih šolah. Njegov poduk o tem, kako smo starši postali pravi umetniki pri oblikovanju otrokovega življenja v podobi Indije Koromandije, je prav zanimiv. Dežele, kjer je vse le lepo, ni. Slej ko prej bodo to ugotovili, spoznanje pa ne bo prijetno.

Za konec pa še nekaj misli ob Svetovnem dnevu otroka:

Urša Janežič: »Globalne težave nas vsak dan znova žalostijo z vojnami, nemiri, odločitvami peščice ljudi, ki hočejo krojiti naše življenje in brutalno kršijo pravice nedolžnih ljudi, otrok. Pravice do varnosti, življenja.

Skušam kaj narediti, da bi bilo na svetu bolje. V svoji družini, z načinom življenja, svojim zgledom. Morda mi uspe še koga pritegniti zraven. To na srce polagam tudi svojim otrokom.«

Mojca Reven: »Svetovni dan otroka in z njim povezane konvencije nas odrasle opomnijo, kaj smo dolžni zagotovi-

ti vsakemu otroku na našem planetu: pravico do šolanja in izobrazbe, dostop do zdrave vode in hrane, pravico do samostojnega razmišljanja, duševnega zdravja. Torej osnovnestvari, ki naj bi otroka skozi njegov razvoj pripeljale do odrasle osebe z zdravim razumom in obnašanjem. Če se bomo odrašli tega zavedali, se nam prihodnosti ni treba bati.«

Katarina Zadnikar: »Otroci niso last staršev niti niso nemočni predmeti. So subjekti s pravicami in dolžnostmi, ki so nepogrešljive za osebno rast in dobro počutje. Kjer družbene razmere ne omogočajo normalnega razvoja otroka, je treba narediti vse, da bo do tega prišlo. Treba si je priznati, da pravice otrok niso le odgovornost vlad in mednarodnih organizacij, ampak tudi vsakega posameznika posebej. Izpostaviti pa moramo tudi otrokove dolžnosti, ki so pomembne pri razvoju zdrave otrokove osebnosti.«

Nives Zelenjak (pedagoginja na OŠ Mengeš): »V spomin mi prihajajo številni otroci in najstniki, ki pridejo po pomoč in pogovor. Pomislim tudi, kako odgovorno bi bilo od nas odraslih, da bi jim v še večji meri zagotovili **pravico do otroštva**. Kaj mislim s tem?

Sem spada otrokova pravica do prostega časa, ki si ga oblikuje sam. Veliko otrok namreč pove, da ne zmorejo vsega, da so utrujeni. Prostege časa enostavno nimajo. Pripada jim tudi pravica, da se kdaj čas ustavi. Naš čas zanje. Da začutimo, ko nam otrok želi kaj zaupati, ko potrebuje občutek, da ga nekdo posluša in da je takrat pomemben le on. Tudi pravica do pridobivanja lastnih izkušenj v medosebnih odnosih brez pretiranega vpletanja odraslih je pomembna. Da si sami izborijo mesto v skupini in si sami gradijo občutek lastne varnosti. Pa pravica do neuspeha, napak, nepopolnosti, pravica, na primer, da je pohvaljen tudi za oceno dobro, ker dobro je vendar dobro! Saj dober človek je dober človek, kajne? Pa pravica, da se najstniki ne obremenjujejo s prevelikimi pričakovanji odraslih, ki jih vedno ne morejo zadovoljiti, a jih je tega strah. Še to želim povedati: Prepotrebni izkušenj, ki otroke opolnomočijo za spopadanje z izzivi prihodnosti, otrokom odrasli ne moremo dati, podariti. Sami si jih morajo pridobiti. Če je za to spoznanje potreben pogum, zberimo ga!«

Besedilo: **Branko Lipar**

Balinarske novičke

Še eno leto, in s tem konec balinarske sezone, je za nami. Lahko zaključimo, da se je končala kar uspešno, kar se tiče samega tekmovanja naših ekip. Če ne bi bilo neurja, ki nas je prizadelo, pa bi lahko rekli odlično leto. Škoda, ki nam jo je prizadela avgustovska poplava, je delno pomagala pokriti Občina Mengeš, za kar se jim najlepše zahvaljujemo, saj so vsem pokazali, da v nesreči nismo ostali sami. Kupiti moramo samo še dve omari v klubski sobi, potem bomo lahko počasi pozabili, kaj nas je prizadelo.

Udeležili smo se turnirja v Komendi, kjer sta nas zastopala Janez Ravnikar in Igor Maligoj. Turnirja na Količevem pri Budničarju sta se udeležili moška in ženska ekipa našega kluba. Žensko ekipo so sestavljale Mimi, Sonja, Majda in Cvetka, moško pa Dušan, Igor, Janez in Damjan. Dekleta so osvojila pokal za 2. mesto, fantje pa so zasedli 5. mesto.

Lestvica in končni rezultati naših ekip:

1. DRŽAVNA LIGA BALINARJI:

1. mesto Planina Kranj	12 točk
2. mesto Logatec	10 točk
3. mesto Mengeš Rakoll	6 točk
4. mesto Bistrica Tržič	5 točk
5. mesto Jadran Izola	5 točk
6. mesto Jadran Hrpelje	4 točke

PODKVARJI:

1. mesto PD Komenda	24 točk
2. mesto BK Mengeš	22 točk
3. mesto Sahara bar	16 točk
4. mesto Bife Juhant	12 točk
5. mesto Komenda 2	12 točk
6. mesto Fartek team	12 točk
7. mesto ŠD Loka	8 točk
8. mesto Mengeška loka	4 točke

VETERANI SKUPINA A:

1. mesto Komenda 1	11 točk
2. mesto Cerklje	10 točk
3. mesto Loka	9 točk
4. mesto Budničar	8 točk
5. mesto Mengeš 1	6 točk
6. mesto MDI Domžale	5 točk
7. mesto Kamnik 1	3 točke

VETERANI SKUPINA B:

1. mesto MDI Kamnik	10 točk
2. mestni rekord	10 točk
3. mesto Mengeš 3	7 točk
4. mesto Komenda 3	6 točk
5. mesto Mengeš 2	6 točk
6. mesto Gašper	6 točk
7. mesto Trzin	5 točk
8. mesto KU-BU	4 točke

Zadnji vikend v oktobru pa smo organizirali vsakoletni zaključek sezone. Za vse člane okusen bograč in turnir ona + on, kjer dekleta z žrebom izbirajo soigralca nasprotnega spola, torej turnir dvojek. S tega zaključka je tudi fotografija.

Zmagovalci in dobitniki lepih pokalov so:

1. mesto Mimi Aleš – Srečo Kosič
2. mesto Marija Urankar – Smajli Azem
3. mesto Milena Aleš – Dušan Prijatelj
4. mesto Jani Lucin – Slavko Štojsc

V vodstvu kluba smo se z organizacijo zaključka sezone zelo potrudili, saj smo želeli, da se naši člani na tem dogodku počutijo prijetno, tudi z okušanjem odličnega bograča. Žal je bil obisk tega dogodka bolj skromen. Izgovor nekaterih članov, »da za dogodek niso vedeli«, ne zadrži vode, saj smo o tem obveščali že dva tedna pred samim dogodkom.

Upam, da bo napisani očitek kaj dosegel in da naslednji obisk tovrstnega dogodka ne bo tako »klavrn« kot letos. Mi lahko obljubimo samo še enkrat odličen brezplačni bograč in dobro voljo. Pa balinarski srečno.

Besedilo: **Marjan Tomazin** • Foto: **Jani Lucin**

"KDOR POJE RAD - OSTAJA MLAD"

Ženski pevski zbor **Stane Habe**
z zborovodkinjo **Andrejo Polanec**

VABI

v četrtek, 23. novembra 2023, ob 19.00 uri
v KD Franca Bernika Domžale

na tradicionalni letni koncert z gosti:

Častni član zbora - skladatelj **Tomaž Habe,**

Pevski zbor Glasbene šole Domžale,

Vokalna skupina **RŽ,**

Hervin Jakončič in

Marjan Urbanija.

Program bo povezovala **Draga Jeretina Anžin.**

PRISRČNO VABLJENI.

Vstopnice po **10€** so na voljo
na blagajni KD Franceta Bernika.

SERVIS LCD TV APARATOV

SHARP
KENWOOD
TELEFUNKEN
BLAUPUNKT
FINLUX JVC
TOSHIBA
HITACHI

AVS AUDIO
VIDEO
SERVIS

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03
Telefon: 01 729 13 04
E-pošta: avs.menges@siol.net
Internet: www.sharp-servis.si
Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ
Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

Bralke in bralci Mengšana O MENGŠANU

V prejšnji številki Mengšana smo objavili anketo o tem, kakšno mnenje imate o glasilu Mengšan. Izpostaviti želimo, da je vaše sodelovanje zelo dragoceno. Glasilo izhaja zaradi vas, občanov in občank. Vaše kritične ocene bomo sprejeli z vso resnostjo, predloge pa upoštevali v največji možni meri.

Veliko vas je anketo že izpolnilo.

Hvala vam. Hvala tudi vsem tistim, ki jo še boste.

ANKETA JE ANONIMNA in jo izpolnite v približno 2 minutah. Če bi želeli podrobneje pojasniti svoje stališče, pripišite še kontakt. Anketo lahko rešite v fizični obliki. Objavljena je v oktobrskem Mengšanu in jo pošljite na naslov Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, s pripisom: »Uredništvo Mengšan – anketa«, ali jo oddate v nabiralnik Občine Mengeš z omenjenim pripisom. Anketo lahko preprosto izpolnite tudi preko spleta – QR kode.

Hvala vsem za sodelovanje.

Uredništvo Mengšana

Tura za sladokusce

Mengšanka in družina še enajstih kolesarskih navdušencev z različnih koncev Slovenije smo se v začetku septembra odpravili v gore. Pa ne kamor koli, pač pa v kolesarsko in smučarsko središče v sosednjo Italijo – v Dolomite. Le kdo ne pozna Sella Ronde in znanega prelaza Stelvio, ki povezuje Italijo in Švico? V času našega podviga smo se nanj povzpeli samo kolesarji, saj so ga zaprli za motorni promet. Podvig smo začeli načrtovati že decembra lansko leto.

Po vseh avgustovskih poplavah smo doživeli neverjetno lepo naravo, se naučili lepih pogledov, skoraj »kičasto« je bilo. Sonce je sijalo vsak dan, za še lepše fotografije pa je poskrbel kakšen oblak. Slovenijo smo zapustili 1. septembra in se odpeljali v Italijo mimo mest Brunico in Bolzano do Solde. Slednje je višje ležeče mesto, tako da smo imeli zjutraj 7 km spusta, nato pa smo se priključili karavani kolesarjev, s katerimi smo se vzpenjali na naš najvišje zastavljeni cilj: Passo Stelvio z 2730 m nadmorske višine. Ker je bila sobota rezervirana samo za kolesarje, se jih je zbrala nepregledna množica pred nami. Po novicah italijanskih medijev nas je tisti dan vrtelo pedale 10.000 kolesarjev. Na prelazu se lahko spustiš v Švico, vendar se zaradi plazov na švicarski strani ni bilo mogoče spustiti v dolino. Tako je 500 metrov pod vrhom nastala nepopisna gneča. Sestopili smo in se korak za korakom pomikali proti vrhu, tam »poslikali« in v vrsti odšli po isti poti navzdol. Spust je bil slikovit in tudi nenevaren, saj je bilo kolesarjev, ki so se vzpenjali, še zelo malo. Zvečer nas je naš šofer z malico in pijačo že pričakal v vasi Prata. Ko so fantje naložili kolesa, smo se odpeljali mimo kilometrskih nasadov jablan in hrušk. Po 180 km vožnje smo se nastanili v majhnem in prijetnem hotelu v La Villi. V nedeljo smo znova odšli na pot in se odpeljali na Sella Rondo. Smučarji te kraje dobro poznajo, saj so meka za vse smučarske navdušence v Dolomitih. Iz La Ville smo odkolesarili v Corvaro in pot nadaljevali na prelaz Campolongo, do Arrarabe in na prelaz Pordoi, nato pa dalje v Gardeno, Colfosco in se vrnilo na izhodišče v La Villo. Ponedeljkovo turo smo malo skrajšali, saj smo ugotovili, da nismo Rogliči in Poga-

čarji, zato smo z nastanitve peljali 60 km skozi Campolongo, Arrabo, Falzarego, Valparolo in v La Villo.

V torek pa smo pričeli kolesariti iz Canazeia na prelaz Fedai (2057 m). Tam je jezero, kjer je izjemen pogled na vrh Marmolade. Nadaljevali smo preko Arrabe in Campolonga ter se spet vrnili v La Villo.

Tudi v sredo smo vrteli pedale: iz La Ville v Alta Badio, nato pa na prelaz San Martino (1.487 m) do Valdaore. Pod Kronpatzem smo se pripeljali do spodnje postaje žičnice. Zadnji vzpon je bil kar naporen, saj nam višinskih metrov niso olajšale serpentine, ampak smo se kar strmo vzpenjali.

Na vseh vzponih smo občudovali lepo urejene gorske hiše s premnogimi rožnimi aranžmaji. Turisti se precej visoko (2500 m) pripeljejo z avti, nato pa jih žičnice popeljejo še višje. Kot privrženim kolesarjem nas je na krožišču v Canazeiu presenetila velika replika pokala, ki ga je za zmago na Giru dobil naš »Rogla«. Ta pogled nam je dal zagon, da smo zmogli vzpon pod Marmolado.

V nekaj dneh se nam je tako nabralo 300 km in 7000 m vzponov. Vesela sem, da nas je vseh 12 udeležencev srečno prekolesarilo celo pot in da smo kljub jesenskem terminu zelo uživali v popolnem vremenu.

Besedilo in foto: **Justina Urbanec**

Atletske priprave v Brestanici

Uspešni nastopi in priprave Atletskega kluba Mengeš

Uspešni na Ptuj

V soboto in nedeljo (30. 9. in 1. 10. 2023) je na Ptuj potekalo Prvenstvo Slovenije za pionirje in pionirke kategorij U12 in U14. Tekmovalo je okrog 700 najboljših atletov in atletinj, med njimi tudi 7 naših. Zopet so bili uspešni, osvojili nekaj odličnih uvrstitev in postavili veliko osebnih rekordov.

- Brina Nakrst je bila 7. v metu vortexa in 8. v teku na 200 m,
- Dan Gregorc je bil 8. v teku na 200 m.

Na tekmovanju so nastopili tudi Lev Mahdi Ozimek (60 m, 200 m), Maša Burja (60 m), Vita Knez (200 m), Luka Jerič (skok v daljino) in Žiga Minodraš (60 m, vortex).

Čestitke vsem za borben nastop! S to tekmo počasi zaključujemo poletno sezono. Čas je, da zopet pričnemo pridno trenirati in se pripravljati na novo sezono.

Atletske priprave pri olimpijcu Primožu Kozmusu

V začetku meseca oktobra smo se odpravili na 3-dnevne atletske priprave v Brestanico. Pogoji za treninge so bili odlični, saj so nas pričakale prave pomladanske temperature. Atleti in atletinje so opravili kar nekaj odličnih tekaških treningov, prosti čas pa smo zapolnili z igranjem odbojke na mivki. Za popestritev treningov je poskrbel nekdanji olimpijski in svetovni prvak Primož Kozmus. Z njegovo pomočjo smo pridobili nekaj začetnega znanja meta kladiva. Za zaključek smo si na gradu Rajhenburg ogledali tudi razstavo njegovih najpomembnejših odličij. Lahko rečemo, da smo se imeli odlično. Velika zahvala staršem naših atletov in atletinj za pomoč pri organizaciji.

Marko Tomažin državni prvak v teku na 100 km

V nedeljo, 8. oktobra, je v Ajdovščini potekalo Prvenstvo Slovenije v teku na 100 km. Na tekmovanju je nastopil tudi Marko Tomažin, ki je z odličnim tekom suvereno zmagal in osvojil naslov državnega prvaka. Razdaljo je pretekel v času 7 ur 38 minut in 20 sekund. Iskrene čestitke!

Uspešni na Ljubljanskem maratonu

V nedeljo, 22. oktobra, je v Ljubljani potekala največja tekaška prireditev v Sloveniji – 27. Ljubljanski maraton. Na tekmovanju je nastopilo kar nekaj tekačev AK Mengeš.

Marko Tomažin je nastopil na 42-km razdalji in osvojil odlično 28. mesto med 1318 prijavljenimi tekači. Zmagal je Edmond Kipngetich iz Kenije. Ta razdalja je tokrat štela tudi za državno prvenstvo, kjer je Marko osvojil 7. mesto.

Na 10-km in 21-km razdalji so uspešno nastopili Petra Krmelj, Ana Barbara Uršič, Jasmina Vučko, Barbara Žust, Tomaž Gnus, Miro Majkič.

Na tekmovanju je tokrat uspešno nastopilo tudi nekaj naših tekačev rekreativne tekaške skupine.

V okviru šolskih tekov so nas dan pred tem z odličnimi teki razveseljevali tudi naši mlajši atleti in atletinje, ki so tokrat zastopali svoje šole. Čestitke vsem za odlične rezultate!

Besedilo in foto: **Anže Jurgele**

Marko Tomažin na DP v teku na 100 km

Balinarski turnir v Loki pri Mengšu

V soboto, 30. 9. 2023, smo v Športnem parku Loka organizirali tradicionalni klubski turnir posameznikov v balinanju. Sodelovali so samo domači igralci in se potegovali za prestižni pokal ob zaključku sezone.

Največ znanja in natančnosti je pokazal domači kapetan ekipe Janez Hribar – Luli, ki je v razburljivem finalu premagal zimzelenega asa Srečka Pogačarja.

Rezultati:

1. Janez Hribar
2. Srečko Pogačar
3. Saško Vovk
4. Ostoja Sokčević

Tako se ve, vsaj do naslednjega leta, kdo je glavni balinar v Loki.

Besedilo: **Matjaž Anžlovar za ŠD Loka**

Državno prvenstvo v paranamiznem tenisu

Luka Trtnik dvakratni državni prvak! Državno prvenstvo je bilo 14. oktobra v Športni dvorani Livada v Novem mestu. Nastopilo je 100 tekmovalcev in tekmovalk v različnih kategorijah.

Luka Trtnik je v svoji sedmi kategoriji že osmič osvojil naslov državnega prvaka in sedmič v kategoriji open. Čestitka!

Besedilo: **Mlaj** • Foto: **osebni arhiv**

Pričetek namiznoteniške sezone v ŠD Partizan Mengeš

Čeprav smo imeli srečo, da nas vodna ujma ni prizadela, smo kljub temu treninge prilagodili novi prostorski stiski, saj je v avgustu v prostorih društva prišel delovati Vrtec Gobica. Telovadnico in garderobo uporabljajo vsak dan do 16. ure, malo telovadnico pa ves čas. Predvidoma naj bi vrtec v naših društvenih prostorih deloval do začetka novega leta.

Treninge smo prilagodili novi situaciji. Združujemo skupine, saj nam manjka en termin, pa tudi v mali telovadnici je vrtec.

Po prenehanju dela dolgoletnega trenerja Davida Orešnika smo s 1. septembrom pričeli z novo začasno kadrovsko zasedbo. Vadba je organizirana pod vodstvom trenerjev Gregorja Gostiše in Žige Zupana ter pomočnikov Andraža Mačka in Luke Trtnika.

Spremembe so tudi v ekipi, ki tekmuje v 1. slovenski namiznoteniški ligi. Rok Trtnik je prenehal tekrovati. Poleg Andraža Avblja in Klemena Jazbiča smo v ekipo vključili mladince Aljaža Goltnika, Luko Jokića in Timoteja Jerina.

Ekipo je odigrala tri dvoboje. V 1. krogu smo igrali z ekipo SU Novo mesto (0 : 4), v 2. krogu smo se pomeril z ekipo NTK Savinja (1 : 4) in v 3. krogu z ekipo Interdiskont Ravne (2 : 4).

Pričela so se tudi posamična tekmovanja:

OP Ljubljane v namiznem tenisu – 32. Kajuhov turnir

Tekmovanja je bilo 30. septembra in 1. oktobra v Ljubljani. Tekmovanja so se udeležili: Žan Šarc, Matevž Kelhar, Luka Bohek, Anže Saksida, Tit Metzela, Aljaž Škufca, Lovro Križnič, Luka Jokić, Aljaž Goltnik, Timotej Jerina in Tina Križnič.

Rezultati:

Mlajši kadeti:

5. mesto: Matevž Kelhar

Kadeti:

9. mesto: Aljaž Škufca

Mladinci:

1. mesto: Aljaž Goltnik

2. mesto: Luka Jokić

3. mesto: Timotej Jerina

Mladinke:

5. mesto: Tina Križnič

Mladinci dvojice:

2. mesto: Luka Jokić – Bor Brodnjak (KS)

3. mesto: Aljaž Goltnik – Timotej Jerina

Besedilo: **Mlaj** • Foto: **Žiga Zupan**

Aleja Glavni trg, Slovenska cesta Mengeš

**Klopce brez Marijinega znamenja in rondojev!
Dva ducata semaforjev pri 30 km/h.**

Namesto besedenja podajam slike. Primerjava: Slovenska cesta Ljubljana.

Glavni trg s klopami – brez Marijinega znamenja – z videa 31. 10. 2023.

Slovenska cesta Ljubljana – z videa 18. 10. 2023. Brez talnih oznak in semaforjev, kot je bilo stanje pred letom 2014. Vir:

»Nova Slovenska cesta – prenova glavne Ljubljanske ulice«, prof. Janez Koželj, 2013. (Opomba: v Mengšu se torej modernizira stanje v Ljubljani pred letom 2014).

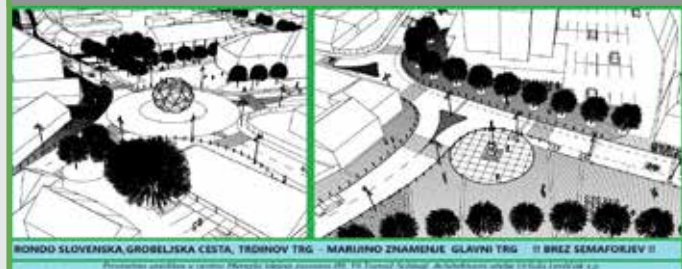
Ureditev prometa v središču Mengeša za čas, ko bo zgrajena obvoznica, arhitekta Miha Skok, Rok Benda.

Po naročilu Občine Mengeš 2005–2007

[www.facebook.com/notes/343159973638549/].

Prometna ureditev v centru Mengeša. Idejna zasnova, arhitekt Tomaž Schlegl, 2021. Po pogodbi z Občino Mengeš!

Pobuda/predlog: Kljub neupoštevanju pravočasno izdelanih navedenih strokovnih zasnov naj se ukinejo vsaj semaforji. Promet sedaj, ko ne delujejo, le utripajo, poteka tekoče, urejeno in ob večji pozornosti voznikov. Več virov v mapi "GlavniTrgSlovenska": slike, videi, dokumenti (npr. Soglasje s pogojem Zavoda za kulturno dediščino o postavitvi Marijinega znamenja: brez škode za materialno substanco obeležja in brez semaforjev).

Besedilo in foto z videa: **Tomaž Štebe**

Obvestilo

Sredi letošnjega oktobra je bila na območju Šolske ulice v Mengšu najdena moška črna denarnica.

Kdor jo pogreša, naj piše na uredništvo:

mengsan@menges.si

Zahvala

Zelo sem vesela in hvaležna naši občini, da se je vključila v društvo Prostofer.

V letu 2022 sem imela nesrečo. Padla sem in si poškodovala hrbtenico, zlomila rebra, skratka, sem na berglah. Življenje se mi je obrnilo na glavo.

Nisem več samostojna. Zelo sem hvaležna gospem prostoferkam Prostoferja za prevoze na terapije in zdravniške preglede.

Gospe so prijazne in tople osebe. Želim jim varno in srečno vožnjo.

Besedilo: **Marjanca Lavrič**

Ta jesen

*Kaj letos pošilja nam nebo?
Ne mara, da poletje bi odšlo?
A želi si odpočiti moja smreka,
Z veseljem soncu se odreka.*

*Tudi divja trta,
Ki je krasota sredi vrta,
Si je zaželela mraza,
A soncu ne skriva še obraza.*

*Ko z griča pogledam na dolino,
Iz jasnine v medlo to sivino,
Zalita z vodo je kot klic v sili,
A se nebo je ne usmili.*

*Dovolj ji je vsega,
Ne mara več dežja.
Pravo jesen je zamudila,
Rada pod snegom končno bi počila.*

*Kaj želim si jaz?
Naj zamenjam svoj obraz?
Pravo jesen želim si spet nazaj,
Ne dežja, le barve, nebo mi daj.*

Frančiška Hunjet

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(S. Makarovič)

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice in
tašče

MILENE ORAŽEM

z Rodice

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom,
prijateljem in sokrajanom, ki ste nam izrekli
sožalja, darovali sveče in jo pospremili na
njeni zadnji poti.

Hvala podjetju Cim iz Domžal, družini
Rettinger, gospe Vandi in prijateljem za
darovano cvetje, gospe Ireni Jeglič Kumše pa
za darovano sveto mašo.

Vsi njeni –
Mengeš, Ljubljana.

Smrt se izlila je v belo obličje
pogled je zaplaval v neznani spokoj,
ni več trpljenja in ne bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj.
(Janez Trdina)

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustil brat
in stric

STANE ORAŽEM.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom in znancem za izrečeno sožalje
in sveče. Hvala vsem, ki ste ga pospremili
k večnemu počitku. Zahvaljujemo se
zdravstveno-negovalnemu osebju Doma
počitka Domžale za dolgoletno pomoč,
nego in skrb v času bivanja pri njih. Posebna
zahvala gospodu župniku Marku Koširju za
lepo opravljen obred. Zahvala tudi pogrebni
službi Vrbančič.

Vsi njegovi.

Kogar imaš rad, nikdar ne umre,
le daleč je ...

V SPOMIN

MARJANU IN MAJI ŽNIDAR

iz Mengša.

Ni je solze, ki bi ju obudila,
ni je sile, ki bi ju v naš dom
vrnila.

26. oktobra pred štirinajstimi leti
je zaznamoval naš čas Marjan
in odšel v večnost k svoji ženi
Maji. Tam ga je že čakala od 28.
novembra 2003.

Hvala vsem, ki zanju molite ob
preranem grobu in ju ohranjate v
lepem spominu.

Močno vaju pogrešamo otroci
Kaja z Lauro, Tea, Marjan Luka,
starši in ostalo sorodstvo.

Novembra je minilo
žalostno leto,
odkar te več med nami ni.

PETER HUBAT,

pogrešamo te!

Prijatelji – prijateljice in sosedi.

Pride čas,
ko izmučeno srce želi le spati,
v sen večni potovati.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 83. letu
sklenila naša draga mami in babica

STANISLAVA LEDERER –

"Kobilčera Stanka" iz Mengša.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem za izrečena
sožalja, objeme in stiske rok. Iskreno se
zahvaljujemo Mengeški godbi, kvartetu Krt
in Veselim Begunčanom, ki so soustvarili
ta zadnji pozdrav v nepozabnega.
Spomine nanjo bomo obujali in veter še
naprej bo nosil pesem njeno.

Vsi njeni najbližji.

					MENGŠAN GLASILO OBČINE MENGEŠ	ZAŠČITNO CEPLJENJE	DODATNA VPREGA	ORANJE	PESEM NE-ŽE MAURER V ZBIRKI DREVO SPOZNAVJA	MESTO V SRBIJI	IVAN TAVČAR	SINTE- TIČNI KAVČUK	MUSLIMAN. MOŠKO IME (ANAGRAM SANA)			
					NEKDANJI DENARNI PREJEMEK VDOV											
					VNETJE AORTE											
					RADO PAVALEC						EDO ŠLAJMER MORALA, NRAVNOST			TONE ANDERLIČ KNAJPOVA KAVA (POG.)		
					MESTO V UTAHU								GORA NAD KOBARIDOM			
					RESA PRI KLASU								FINSKA POKRAJINA			
GOROVJE V SKLOPU ATLASA V SEVERO-ZAHODNI AFRIKI	NORVEŠKA TENISAČICA (ANETTE, ANAGRAM SKLADA)	OPERNA PEVKA RADOVAN	ŽENSKI KOŠARKAŠKI KLUB IZ RIGE	PISATELJ JANČAR IGOR OMERZA					NORVEŠKI FILOZOF (ANATHON)							
									ŠESTA ČAKRA SLIKAR MAVEC							
PREDIVO IZ KONOPLJE							KRAJ PRI SEVNICI	ŽELATINA, ŽOLCA IVO DANEU								
RIBJA KOŠČICA				SKUPINA LJUDI NAČRT							KAREL OŠTIR KOL. DIRKA ČEZ AMERI.					
DRAGO IVANUŠA			OP. PEVEC DOMINGO TONE PAVČEK							DEL, SPOM. RAČUNALN. FRANC KUCHAR						
BRISAČA, PREDVSEM RUDARSKI IZRAZ						EDWARD GRIEG		ANTON ERŽEN	RIM. BOG VARUH ČRED NZ. ATLET (PETER)							
PREDEL DUBROVNIKA						AKVARIJSKE RIBICE ERVIN ANKERST										
AVTOR ŠTEFAN MARKOVIČ	SLOVENSKI KOLESAR (FILIP)	ŠVICARSKI SLIKAR, RISAR (HANS, 1499-1571)	AM, IGRAL. (LESLIE) SEŠTEVEK							MAČEK (OTROŠKO) RUSKO ŽENSKO IME						
GRŠKA ČRKA, TAU				ARMENSKI BOG VOJNE OTOČJE OB IRSKI				ERBIJ			KONRAD ADENAUER ZADNJA BRAZDA					
ANTIČNO IME ZA VIS					MOČNO RAZ-STRELIVO	ERVINA ISSLEYEN ILJA ERENBURG			LJUDSTVO V LAOSU ŠVED. SMUČ. (BERNARD)			ORANŽADA	POJAV NA VODI			
ŠPORTNO UDEJSTVOVANJE INVALIDNIH OSEB																
ŽENA ELEVZINSKEGA KRALJA KELEIA, METANEIRA										REKA, PRITOK SAVE						
AMERIŠKI PEVEC (JOE, ANAGRAM RANTA)						AVSTRIJSKI ARHITEKT (KARL)				ARALSKO JEZERO						

Pomoč: AALL, AKSDAL, ASPER, EHN, KOTONIN, RAAM, TTT

Nagrajenka, ki je pravilno rešila križanko v glasilu Mengšan in bila izžrebana (oktober 2023, št. 9), je: **Lara Tovornik iz Mengša** in prejme nagrado – bidon. Čestitamo!

Dobitnica nagrado prevzame na Občini Mengeš, Slovenska c. 30, Mengeš, s predhodno telefonsko najavo: 01 / 724 71 06.

Rešitev križanke je bila: Stopimo skupaj za Mengeš.

Nagrada križanke tokratnega glasila Mengšan (november 2023, št. 10) je: stekleni bidon za vodo.

Pravilno geslo križanke lahko pošljete do 30. novembra 2023, na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, s pripisom Nagradna križanka Mengšana. Izžrebani dobitnik/dobitnica nagrade bo objavljen/a v decembrski številki glasila.

Utrinek iz Mengoška koče